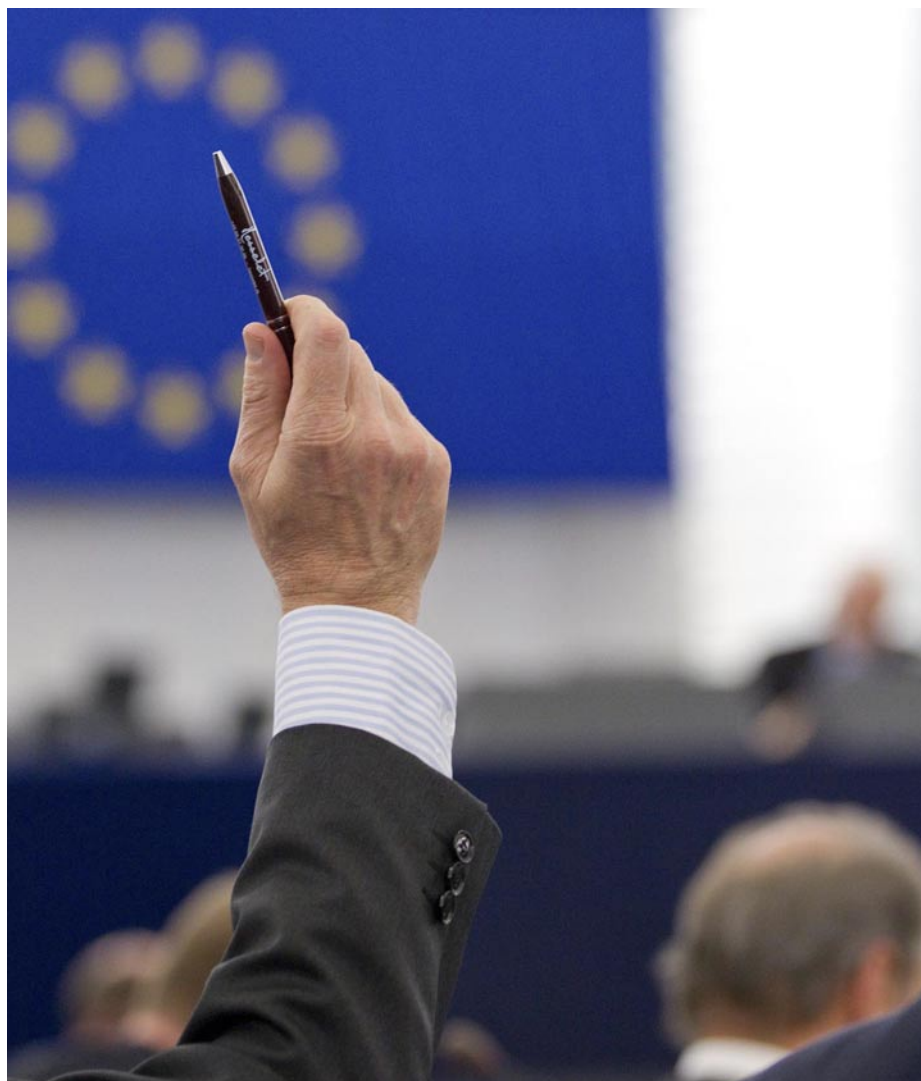

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

LEDEN 2013

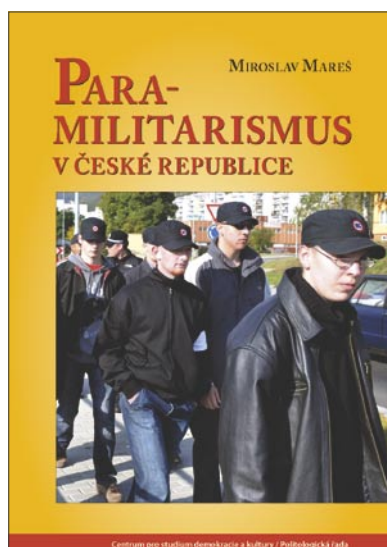
ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ, IVETA PALIČKOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, LEDEN 2013

Z NOVĚJŠÍCH PUBLIKACÍ CDK

MIROSLAV MAREŠ

Paramilitarismus v České republice

V ulicích českých měst pochodovaly na přelomu první a druhé dekády nového tisíciletí Ochranné sbory Dělnické strany, novináři byli fascinováni zprávami o Národní gardě. To vše v situaci, kdy světová média zahltily fotografie uniformovaných příslušníků Maďarské gardy a obdobných uskupení. České země - již po několikáté v jejich historii - výrazně zasáhl fenomén paramilitarismu. Tato monografie je doposud nejrozsáhlejším zpracováním uvedené problematiky v současné éře. Seznamuje čtenáře s obecným pojetím paramilitarismu a stručně nastiňuje jeho historii na území českých zemí. Věnuje se státním, a zejména pak nestátním paramilitárním jednotkám v současné České republice. Obsahuje přehled právních aspektů činnosti paramilitárních uskupení. Predikuje další vývoj tohoto fenoménu a zasazuje jej do evropského, zvláště pak středoevropského kontextu. Je určena politologům i bezpečnostním expertům, může být přínosem i pro novináře a je vhodná také jako studijní literatura do specializovaných předmětů vysokoškolského studia.

Brož., 320 str., 319 Kč

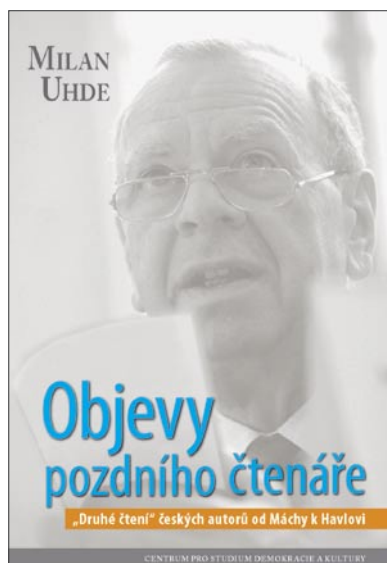
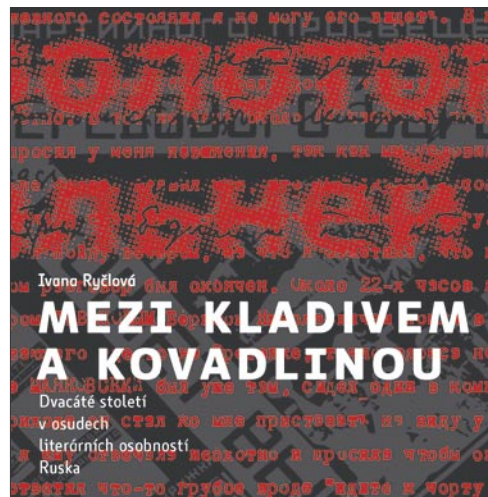
IVANA RYČLOVÁ

Mezi kladivem a kovadlinou

Dvacáté století v osudech literárních osobností Ruska

Ivana Ryčlová patří k představitelům české rusistiky, kteří v atmosféře polistopadové svobody obnovují přerušené kritické tradice šedesátých let, zejména pokud se týká období po roce 1917. Její knížka přináší portréty Maxima Gorkého, Vladimira Majakovského, Alexandra Fadějeva, Michaila Šolochova, Viktora Někrasova a Varlana Šalamova. Autorka je vybavena odbornou znalostí pramenů a zároveň ovládá umění přístupného průvodce a vykladače. Šest uměleckých osudů vesměs spjatých s temnou dobou prostředkuje s jedinečným smyslem pro jejich dramaticitnost a literární díla přibližuje s obdivuhodným respektem k jejich složitosti. Kniha obsahuje množství dobových fotografií a dokumentů. Grafická úprava Robert V. Novák.

Váz., formát 200x192 mm, 200 str., 349 Kč

MILAN UHDE

Objevy pozdního čtenáře

„Druhé čtení“ českých autorů od Máchy k Havlovi

„Sedmdvacet portrétů ‚druhé čtení‘, zahrnutých do této knihy, vznikalo spontánně a velmi dlouho, s přestávkami téměř čtyři desetiletí. Jsou výsledkem hluboké reflexe umělecké, filosofické, ale i politické, dílem vyzrálého autora snažícího se porozumět svým literárním předchůdcům a současníkům, ale i sobě samému. Všimá si zejména toho, co zůstává v české literatuře skryto, kdesi pod povrchem, někdy pouze z nepozornosti nepovšimnuto, jindy tam v minulosti obratně zemeteno a záměrně ‚zapomenuto‘. Životní osudy předních českých tvůrců, odvážná interpretace jejich díla a skvěle vybrané ukázky tvoří soudržný celek a snad u každého druhého pojednávaného autora má čtenář chuť nahlédnout do některé z jeho knih, lhostejno zda ji již kdysi četl či nikoli...“

František Mikš, šéfredaktor revue Kontexty

Váz., 368 str., 398 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

DAVID MARSH

Euro

Boj o osud nové globální měny

Knihy Euro Davida Marshe je strhujícím příběhem projektu hospodářské a měnové unie. Autor bez příkras popisuje trnitou cestu společné evropské měny od vize k realitě a vysvětluje, proč se euro začalo záhy po svém zavedení hroutit, proč měnovou unii zachvátila dluhová krize a proč se začala utápět v hořkých vnitřních konfliktech. David Marsh tvrdí, že euro se ve stávající podobě udrží nad vodou jen za cenu silících rozporů mezi politiky a voliči. Právě oni ponесou náklady všech špatných rozhodnutí, která dnes hospodářskou a měnovou unii táhnou ke dnu.

George Soros o knize řekl: „Je to politický thriller: obchody a jednání, která stojí za měnou, jež byla vytvořena nejen jako finanční nástroj, ale i jako způsob překonání staletí sporů. Každý, kdo se zajímá o evropskou politiku, ekonomiku a o to, jakou roli má Evropa ve světě zaujímat, si knihu užije.“ Časopis The Economist knihu označil za „nepostradatelný průvodce monetární politikou“.

Brož., 492 str., 398 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFILY AUTORŮ

Ondřej Krutílek

Analytik legislativy Evropské unie a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz). Absolvent politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů. Příležitostně přispívá do Lidových novin, časopisů Reflex a Finmag (www.finmag.cz) a na server Euroskop (www.euroskop.cz).

Petra Kuchyňková

Analytička legislativy Evropské unie a asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Absolventka politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Zabývá se aktuálním děním v Evropské unii, společnou zemědělskou politikou a východní dimenzí vnější politiky Evropské unie. K oblastem jejího odborného zájmu náleží též otázky současné ruské zahraniční politiky a vztahů Rusko – EU.

Iveta Paličková

Analytička legislativy Evropské unie a koordinátorka projektů Centra pro studium demokracie a kultury. Absolventka anglistiky a evropských studií na Filozofické fakultě, resp. Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity.

OBSAH

STALO SE...	6	Vnitřní trh	15
PŘEHLED DĚNÍ	7	EP stvrdil kompromis o další regulaci ratingových agentur	15
Doprava	7	Zemědělství	16
Komise uveřejnila čtvrtý železniční balík	7	Reforma SZP předmětem hlasování AGRI a jednání Rady	16
Energetika	9	VE ZKRATCE...	20
ITRE přijal usnesení o zátěžových testech jaderných elektráren v EU	9	PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	26
Hospodářská a měnová unie	10	VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE EUROSTAT	27
Leden v eurozóně? Relativní klid	10	VEŘEJNÉ KONZULTACE V ÚNORU 2013	29
Justice a vnitro	11	KALENDÁŘ NA ÚNOR 2013	30
Zprávy k ochraně osobních dat ve výboru LIBE	11	SEZNAM ZKRATEK	31
Rozšiřování	12	SLOVNÍČEK	33
Černá Hora je na cestě ke členství v EU	12	SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	37
Vnější vztahy	13		
V Santiagu de Chile se uskutečnil summit EU a zemí Latinské Ameriky a Karibiku	13		

STALO SE...

Jednání o revizi norem na ochranu osobních dat pokračují. Výbor LIBE se 10. 1. 2013 a 21. 1. 2013 zabýval balíkem příslušných 2 zpráv. 17. 1. 2013 se otázkou neformálně zabývala také Rada. (více v příspěvku **Zprávy k ochraně osobních dat ve výboru LIBE**).

Plénium EP 16. 1. 2013 stvrdilo kompromis týkající se další regulace ratingových agentur v EU, k němuž zástupci členských států a EP k němu dospěli v listopadu 2012 (více v příspěvku **EP stvrdil kompromis o další regulaci ratingových agentur**).

Výbor AFET přijal 22. 1. 2013 poměrem 50:1 usnesení o zprávě o pokroku Černé Hory za rok 2012 (více v příspěvku **Černá Hora je na cestě ke členství v EU**).

Výbor ITRE schválil 24. 1. 2013 návrh usnesení týkající se bezpečnostních norem v oblasti jaderné energetiky. Vyzývá v něm provozovatele jaderných elektráren v EU, aby na vlastní náklady podnikli další opatření pro zlepšení bezpečnosti těchto zařízení. Odvolává se přitom na výsledky zátěžových testů jaderných elektráren, které byly v EU podniknuty pod vlivem havárie v japonské JE Fukušima a jejichž výsledky byly zveřejněny v roce 2012 (více

v příspěvku **ITRE přijal usnesení o zátěžových testech jaderných elektráren v EU**).

V lednu 2013 se uskutečnily 2 summity EU a latinskoamerických zemí. V prvním případě se jednalo o bilaterální setkání EU–Brazílie, které se konalo 24. 1. 2013, v druhém případě se jednalo o summit EU a Společenství států Latinské Ameriky a Karibiku konaný v Santiagu de Chile ve dnech 26.–27. 1. 2013 (více v příspěvku **V Santiagu de Chile se uskutečnil summit EU a zemí Latinské Ameriky a Karibiku**).

Výbor AGRI na svém zasedání 24. 1. 2013 podstoupil dlouho očekávané hlasování o reformě SZP pro období po roce 2013. Reformou SZP se na svém zasedání 28. 1. 2013 zabývala i Rada, jejíhož předsednictví se ujalo Irsko. To prezentovalo svůj pracovní plán, cestovní mapu a priority týkající se právě reformy SZP (více v příspěvku **Reforma SZP předmětem hlasování AGRI a jednání Rady**).

Komise 30. 1. 2013 předložila dlouho očekávaný a vysoce kontroverzní čtvrtý železniční balík mající napomoci liberalizovat vnitrostátní osobní železniční dopravu (více v příspěvku **Komise uveřejnila čtvrtý železniční balík**).

PŘEHLED DĚNÍ

DOPRAVA

Komise uveřejnila čtvrtý železniční balík

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council repealing Regulation (EEC) No 1192/69 of the Council on common rules for the normalisation of the accounts of railway undertakings ([COM\(2013\)26](#))

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the European Union Agency for Railways and repealing Regulation (EC) No 881/2004 ([COM\(2013\)27](#))

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EC) No 1370/2007 concerning the opening of the market for domestic passenger transport services by rail ([COM\(2013\)28](#))

Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2012/34/EU of the European Parliament and of the Council of 21 November 2012 establishing a single European railway area, as regards the opening of the market for domestic passenger transport services by rail and the governance of the railway infrastructure ([COM\(2013\)29](#))

Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the interoperability of the rail

system within the European Union ([COM\(2013\)30](#))
Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on railway safety ([COM\(2013\)31](#))

Komise 30. 1. 2013 [předložila](#) dlouho očekávaný a vysoce kontroverzní čtvrtý železniční balík mající napomoci liberalizovat vnitrostátní osobní železniční dopravu.

Kontext

Uveřejněný balík, sestávající z 6 legislativních návrhů a [řady dalších dokumentů](#) cílí na legislativní zakončení liberalizace železniční dopravy v EU, jež byla Komisí započata před 15 lety.

První železniční balík předložený v roce 1998 a schválený o 3 roky později se týkal liberalizace mezinárodní nákladní dopravy, druhý balík uveřejněný v roce 2002 a přijatý v roce 2004 vnitrostátní nákladní dopravy a konečně balík třetí (schválen byl v roce 2007 po 3 letech od předložení příslušných návrhů) byl věnován liberalizaci mezinárodní osobní dopravy. Předložením čtvrtého železničního balíku Komise podle vlastních slov „navrhuje dalekosáhlá opatření, kterými chce otevřít domácí trhy osobní dopravy v EU konkurenci, a podpořit tak inovace v evropské železniční dopravě. Zároveň mají být provedeny zásadní technické a strukturální reformy.“

Železniční balíky EU

	Zacílení	Předložení návrhů	Vstup v platnost	Nejdůležitější normy
1. železniční balík	mezinárodní nákladní doprava	červenec 1998	březen 2001	směrnice č. 2001/12 , směrnice č. 2001/13 , směrnice č. 2001/14
2. železniční balík	vnitrostátní nákladní doprava	leden 2002	duben 2004	směrnice č. 2004/49 , směrnice č. 2004/50 , směrnice č. 2004/51 , nařízení č. 881/2004
3. železniční balík	mezinárodní osobní doprava	březen 2004	říjen 2007	směrnice č. 2007/58 , směrnice č. 2007/59 , nařízení č. 1370/2007 , nařízení č. 1371/2007 , nařízení č. 1372/2007
4. železniční balík	vnitrostátní osobní doprava	leden 2013	–	–

Zdroj: Railway Packages (http://ec.europa.eu/transport/modes/rail/packages/index_en.htm)

Železniční sektor v EU dosahuje podle Komise ročního obratu 73 mld. €, což odpovídá 65% obratu letecké dopravy, a zaměstnává na 800 tis. osob. Rovněž je ale velmi štědrě dotován: např. v roce 2009 získal dotace ve výši 46 mld. €. Přesto podíl železnic na osobní dopravě v EU dosahuje od roku 2000 stále stejných hodnot – přibližně 6 %.

Obsah

Komise chce zaprvé snížit administrativní náklady železničních dopravců a usnadnit vstup nových subjektů na trh. Proto by se Evropská agentura pro železnice, založená na základě druhého železničního balíku, měla změnit v jednotné kontaktní místo, které bude dopravcům vydávat celounijní povolení k uvádění vozidel na trh i celoevropská osvědčení o bezpečnosti.

V současné době vydávají tyto dokumenty jednotlivé členské státy a příslušných pravidel je [údajně](#) na 11 tis. Doba potřebná ke vstupu nových dopravců na trh by se podle Komise měla zkrátit o 20%, stejně tak by se měly snížit náklady (a zkrátit doba) na schvalování kolejových vozidel (dnes trvá až 2 roky a stojí až 6 mil. €). Komise odhaduje do roku 2025 úspory pro dopravce ve výši 500 mil. €. Formálně by mělo dojít k revizi [směrnice č. 2004/49](#), [směrnice č. 2008/57](#) a [nařízení č. 881/2004](#).

Vnitrostátní osobní železniční doprava (94% veškeré osobní železniční dopravy v EU) by měla být liberalizována (jak tomu je zcela ve Švédsku a Velké Británii a zčásti v ČR, Německu, Rakousku, Itálii a Nizozemsku) do prosince 2019. Jinak řečeno, všichni unijní dopravci by měli moci po celé EU nabízet služby vnitrostátní osobní železniční dopravy, a to jak na komerční bázi, tak v rámci (vysoutěžených) smluv o veřejných službách na železnici, které se vztahují na většinu (přes 90%) železniční dopravy v EU (dnes tendry nejsou povinné – ve vztahu k osobokilometrům se uskutečňují jen 53% případů –, a tak v 16 státech EU existují více než 90% monopoly). Formálně by mělo dojít k revizi [nařízení č. 1370/2007](#) a [směrnice č. 2012/34](#).

Podle Komise by uvedené změny měly cestujícím a zapojeným dopravcům do roku 2035 přinést více než 40 mld. € a mohlo by díky nim být nabídnuto cca 16 mld. osobokilometrů navíc.

Provozovatelé infrastruktury (tj. zjednodušeně řečeno kolejí a přilehlých nemovitostí, v ČR SŽDC) by měli železniční síť spravovat efektivně a nediskriminačním způsobem, aby měli na železnici přístup všichni dopravci za stejných podmínek. Proto Komise navrhuje posílit jejich úlohu – institucionálním (právním) oddělením provozovatelů infrastruktury od železničních

dopraců (tzv. unbundling) majícím zajistit jejich provozní a finanční nezávislost.

Provozovatelé infrastruktury by do budoucna měli mít kontrolu nad všemi klíčovými funkcemi železniční sítě, včetně plánování investic, každodenního provozu a údržby i zpracovávání jízdních řádů (což dnes není pravidlem).

Železniční dopravci, kteří budou nezávislí na provozovatelích infrastruktury, by měli získat přístup na vnitrostátní trhy osobní železniční dopravy v roce 2019. Pokud by měla nezávislost zajišťovat [např.](#) vertikálně integrovaná (holdingová) struktura (typicky německé Deutsche Bahn či francouzské SNCF), měla by podle Komise garantovat právní, finanční i provozní samostatnost obou složek (tj. vytvořit mezi nimi „čínské zdi“, např. ustavit separátní rozhodovací orgány a zamezit jejich členům po určitou dobu přecházet z jednoho do druhého, vytvořit separátní účty a oddělit informační systémy). V opačném případě daný dopravce nebude oprávněn provozovat služby v ostatních členských státech EU.

Pokud jde o postavení zaměstnanců v sektoru železniční dopravy, Komise předpokládá, že během příštích 10 let bude muset odvětví přilákat nové zaměstnance, aby nahradili třetinu pracovníků odcházejících do důchodu, a zároveň reagovat na nové, konkurenčnější prostředí. Členské státy by nicméně měly moci stávající pracovníky chránit tím, že od nových dopravců budou vyžadovat, aby při převodu smluv o veřejných službách převzali i příslušné zaměstnance. Povinností by mělo být ustavení tzv. evropských rad zaměstnanců v souladu se [směrnici č. 2009/38](#).

Nad rámec uvedených opatření Komise [zdůrazňuje](#) ještě 2 důležité body svých návrhů: požadavek, aby byl nepoužívaný vozový park povinně nabízen novým subjektům na trhu, a fakultativní požadavek, aby na národní bázi vznikly nediskriminační jednotné jízdenkové rezervační systémy (kvůli úsporám, ale i uživatelské přívětivosti).

Formálně by opět mělo dojít k revizi [nařízení č. 1370/2007](#) a [směrnice č. 2012/34](#).

Sporné body

Nejspornějším bodem celého balíku byl už dlouho před jeho uveřejněním požadavek na unbundling. Odpůrcem tohoto opatření byly a jsou především Deutsche Bahn. Po uveřejnění balíku se předmětem kritiky (zejm. ze strany CER) stal i požadavek na povinné tendry pro poskytování veřejných služeb na železnici.

S německým postojem rozhodně nemá problém Francie, ale také Rakousko, Itálie či Lucembursko

(a jejich komisaři, např. Günter Oettinger či Michel Barnier). Všechny tyto země obecně tvrdí, že klíčovým faktorem pro zatraktivnění železnice, a tedy upozadění méně ekologické individuální silniční dopravy (což je v základních parametrech i dlouhodobým cílem Komise), je kvalita služeb. Na námitku, že vyšší kvality lze nejlépe dosáhnout konkurencí, tj. liberalizací vnitrostátní osobní železniční dopravy, odpovídají, že je to možné, ovšem jednotlivé členské státy by rozhodně neměly být nuceny do jednoho řešení, tedy unbundlingu a tendrů. Naopak by jim měl být dán prostor, aby liberalizaci zrealizovaly na základě analýzy svých vlastních, místních podmínek, ne podle „not“ z Bruselu. Zapomínají přitom na to, že tento jejich požadavek by byl relevantní jen při splnění jedné zásadní podmínky: týkal by se výhradně otázky, která není inherentně spjata s projektem budování vnitřního trhu EU (takovou by byla například otázka z oblasti sociální, rodinné nebo daňové politiky). Pokud se totiž evropská integrace v něčem osvědčila, pak v tom, že měla (má?) potenciál bořit mnohdy umělé překážky na trhu a občanům členských států přinášet pestřejší a levnější zboží a služby.

V průběhu negociací o balíku lze očekávat i četné masivní protesty ze strany odborů (mj. ETF), přestože návrhy počítají i s (fakultativním) nepropouštěním stávajících zaměstnanců.

Další vývoj

O čtvrtém železničním balíku bude spolurozhodovat Rada s EP, který *by měl* v následujících týdnech k jednotlivým návrhům jmenovat zpravodaje výboru TRAN.

Otázkou je, jak se k balíku postaví irské předsednictví. Jeho zástupci při prezentaci svého 6měsíčního programu na půdě EP v týdnu od 23. 1. 2013 prohlásili, že ve hře je také rozdělení balíku na techničtější část (certifikace kolejových vozidel či role Evropské agentury pro železnice) a „zbytek“. Tedy faktické odložení projednávání otázky liberalizace vnitrostátní osobní železniční dopravy nejméně do voleb do EP v roce 2014.

ENERGETIKA

ITRE přijal usnesení o zátěžových testech jaderných elektráren v EU

Návrh usnesení předložený na základě otázky k ústnímu zodpovězení B7-xxxx/2012 v souladu s čl. 115 odst. 5 jednacího řádu o vyhodnocení rizika a bezpečnosti („zátěžových testech“) jaderných elektráren v Evropské unii a činnostech souvisejících (2012/2830(RSP))

Výbor ITRE schválil 24. 1. 2013 [návrh usnesení](#) týkající se bezpečnostních norem v oblasti jaderné energetiky. Vyzývá v něm provozovatele jaderných elektráren v EU, aby na vlastní náklady podnikli další opatření pro zlepšení bezpečnosti těchto zařízení. Odvolává se přitom na [výsledky zátěžových testů](#) jaderných elektráren, které byly v EU podniknuty pod vlivem havárie v japonské JE Fukušima a které byly zveřejněny v roce 2012.

Kontext

Návrh usnesení konstatuje, že havárie jaderných elektráren způsobené lidskou chybou anebo přírodní katastrofou představují vážné riziko pro veřejné zdraví.

Nejhorší taková havárie na evropském kontinentu se odehrála v roce 1986 v sovětském Černobylu a odborníci se převážně shodují na tom, že náležela mezi nehody způsobené právě lidskou chybou, jejíž opakování za takových okolností, za nichž se reálně odehrála, nyní není příliš pravděpodobné. Přesto s sebou jaderná energetika od této doby v některých zemích západní Evropy nese určitý cejch.

Nová vlna nedůvěry vůči tomuto způsobu výroby energie následovala v Evropě po nehodě japonské JE Fukušima v roce 2011. Ačkoli v tomto případě opět platí, že přírodní katastrofa takových rozměrů, jaká způsobila tuto nehodu (zemětřesení a následné tsunami), se evropských jaderných elektráren příliš netýká, jakkoli seismickou činnost nelze podceňovat ani na tomto kontinentu.

Události ve Fukušimě nicméně podnítily aktivitu EK, která nařídila podrobit jaderné reaktory v 15 členských zemích EU, které jádro k výrobě elektrické energie používají (celkem šlo o 145 reaktorů) zátěžovým testům.

Testy měly brát v úvahu možná rizika způsobená nejen přírodními katastrofami (zemětřesení, záplavy), ale také lidským faktorem, včetně zabezpečení reaktorů pro případ letecké nehody či teroristického útoku. Zahájeny byly 1. 6. 2011 a v listopadu 2011 EK přijala [sdělení](#) reflektující první výsledky testů.

Konečné výsledky po detailnějším prozkoumání některých aspektů (po dohodě s ENSREG) byly zveřejněny v říjnu 2012. Podle nich sice neexistuje důvod k uzavření elektráren, které jsou momentálně v EU v provozu, avšak bezpečnostní zlepšení podle nich potřebují téměř všechny, včetně např. českého Temelína. Jinou otázkou jsou již náklady takových úprav, které by podle odhadů mohly dosáhnout až 25 mld. € (více v příspěvku „Komise zveřejnila sdělení o výsledcích zátěžových testů jaderných elektráren“, [Monitoring říjen 2012](#)).

Zpravodajkou návrhu usnesení, který byl v lednu 2013 přijat v ITRE, je Amalia Sartori. K původní zprávě bylo podáno více než [160 pozměňovacích návrhů](#).

Obsah

Návrh usnesení výboru ITRE vyzývá příslušné členské státy EU k tomu, aby všechna požadovaná opatření ke zvýšení bezpečnosti svých jaderných elektráren podnikly pokud možno ihned, přičemž usnesení se věnuje také zmíněné otázce financí, tedy kdo bude příslušné úpravy platit. Dle ITRE to nemají být daňoví poplatníci, ale přímo provozovatelé jaderných elektráren.

Zřejmé však je, že taková opatření by se následně promítla do cen elektřiny, zejm. v zemích, v nichž má jádro vysoký podíl na celkové produkci energie. V EU je přitom nejvíce „jadernou“ zemí Francie s 58 reaktory v provozu a s téměř 80% podílem jádra na produkci elektrické energie. Nadpoloviční podíl na výrobě elektřiny má energie z jádra také v zemích, jako je Belgie či Slovensko. ČR je s více než třetinovým podílem jádra na výrobě elektřiny v rámci EU nadprůměrná a tento podíl by se měl s dostavbou Temelína a případně i další modernizací starší elektrárny v Dukovanech zvyšovat.

Je otázkou, do jaké míry tyto požadavky na nákladné úpravy mají za cíl zároveň znevýhodnit jadernou energii jakožto zdroj. Ani v současnosti platné primární právo totiž EU neumožňuje diktovat členským státům, jaké má být složení jejich energetického mixu, to zůstává na základě čl. 194 Smlouvy o fungování EU právem členských států. Může však konat prostřednictvím sekundárních norem, které se týkají právě společných standardů jaderné bezpečnosti na základě rozhodnutí EURATOM.

Pozice ČR

Za ČR se dobrovolných testů zúčastnily JE Dukovany a JE Temelín.

V případě Dukovan [byla navržena](#) některá technická zlepšení jako zvýšení odolnosti kontejnmentu (rozšířením kapacity zařízení pro likvidaci vodíku při těžkých haváriích), opatření pro zvýšení odolnosti chladících věží v případě seizmického rizika apod. Dále výsledky testů navrhovaly optimalizovat organizaci a školení personálu pro řízení extrémních situací.

V případě Temelína bylo doporučeno zvýšení ochrany naftových čerpadel pro případ povodní či úpravy týkající se operací se zpětným obvodem, přičemž za zmínku stojí i nepravdivé informace o zjištěných vážných bezpečnostních nedostacích, které se záhy po zveřejnění výsledků testů objevily v rakouském tisku. Za českou stranu se proti nim ohradili ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba

i český vyslanec pro energetickou bezpečnost Václav Bartuška. Faktem ovšem je, že tak jako ve většině prověřovaných případů také u Temelína a u Dukovan zpráva EK určitá opatření doporučila, na což zřejmě bude muset provozovatel obou JE, společnost ČEZ, reagovat.

Další vývoj

Prozatím návrh usnesení schválil pouze výbor ITRE, otázka by ale měla být předmětem jednání také na plénu EP v únoru 2013.

Hlasování bude předcházet debata poslanců se zástupci EK.

EK přitom plánuje právě revizi směrnice o jaderné bezpečnosti. Je otázkou, zda součástí této revize bude také pokus o nastavení společných standardů jaderné bezpečnosti, po kterém některé lobbistické skupiny, ale i některé členské země (signifikantní je v této souvislosti Rakousko) opakovaně volají.

EK bude také kontrolovat, zda jsou prováděna doporučení, která v souvislosti se zátěžovými testy v roce 2012 vydala. Zprávu o tom by měla předložit v červnu 2014.

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

Leden v eurozóně? Relativní klid

Rozpad eurozóny je [podle](#) komisaře Oliho Rehna v roce 2013 zažehnán. 29. 1. 2013 to řekl ve svém projevu v EP, v němž hodnotil rok 2012 i nadcházející evropský semestr. Krize nicméně přetrvává. V loňském 3. čtvrtletí se HDP eurozóny snížil o 0,1 % po poklesu o 0,2 % v předchozích 3 měsících. Ekonomika eurozóny se tak dostala do recese, která je obvykle definována jako minimálně 2 čtvrtletí hospodářského poklesu za sebou. Míra nezaměstnanosti v eurozóně se v listopadu 2012 vyšplhala na rekordních 11,8 %.

Otázkou růstu a prosperity EU, resp. eurozóny, se [zabýval](#) před výborem ECON již 10. 1. 2013 odstupující šéf euroskupiny Jean-Claude Juncker. Obhajoval potřebu škrtnů v dluhy postižených zemích EU i potřebu bojovat proti vysoké nezaměstnanosti v EU. Junckera na postu šéfa euroskupiny nahradí nizozemský ministr financí Jeroen Dijsselbloem.

Velká Británie

Představitel EU poněkud zaskočil projev Davida Camerona, který 23. 1. 2013 přislíbil vyhlášení referenda o setrvání země v EU po volbách v roce 2015. Mnozí představitelé členských států jej kriti-

zovali a poukázali na potřebu sladit národní zájmy se zájmy EU. Komise zdůraznila, že si přeje, aby Velká Británie v EU setrvala. Podle Camerona se bude země snažit vyjednat nové podmínky. Premiér volá po reformě hodnot a principů, na kterých je EU vystavěna, aby mohla lépe konkurovat v globálním prostředí. Požaduje flexibilnější a méně regulovaný vnitřní trh, čímž se liší od postoje např. kancléřky Merkelové, která chce posílit konkurenceschopnost závaznými bilaterálními smlouvami států s Komisí ohledně klíčových sfér politiky a hospodářství (zaměstnanost, věda a výzkum ap.). Cameron osobně nechce, aby se Velká Británie otáčela k EU zády, ale aby si zajistila pevnou pozici v celku, který se chce více ekonomicky integrovat a vytvářet fiskální unii. Velká Británie nikdy nebude členem eurozóny, ale právě vývoj v eurozóně se jí přímo dotýká.

Polsko

Na rozdíl od Velké Británie se Polsko k přijetí eura zavázalo. Země by ovšem měla o vstupu do eurozóny rozhodnout až po volbách, které jsou plánovány na rok 2015. Řekl to prezident Bronislaw Komorowski, který tak naznačil, že nynější vláda přesný termín nejspíše nestanoví. Prozatím by se Polsko mělo zaměřit na splnění kritérií, která jsou pro vstup do eurozóny nutná. Před zavedením eura bude muset Polsko také změnit ústavu, což je při současném složení parlamentu málo pravděpodobné. Podle tamější centrální banky není nutné podstupovat riziko, které by z unáhleného přijetí eura plynulo a mohlo by vést k destabilizaci polské ekonomiky, jež je 7. největší v EU.

Záchrana Kypru

V eurozóně se v posledních měsících vedou debaty o tom, zda poskytnout záchranné půjčky Kypru. Ten se dostal do finanční tísně hlavně díky provázanosti tamních bank s těmi řeckými. V očích Německa je spojován s praním špinavých peněz a daňovými úniky, navíc nepředstavuje systémové riziko pro stabilitu celé eurozóny (HDP Kypru je 0,2% HDP celé eurozóny).

Kypr má nominálně nejnížší daň z příjmu právnických osob z celé eurozóny a podle mnoha zdrojů udržuje desítky let těsné politické vztahy s Ruskem. Pod tlakem ostatních států eurozóny se zdá, že Německo svůj odmítavý postoj zmírní. Aktuální situace v Německu (volby v září 2013) nicméně vede k tomu, že Bundestag s případnými půjčkami nemusí souhlasit, na rozdíl od případu Řecka. Německo by uvítalo, a zaznělo to i na ekonomické konferenci v Davosu, aby se do půjčky zapojilo i Rusko, Velká Británie nebo Libanon. Rusko již oznámilo, že je ochotno prodloužit splatnost

půjčky ve výši 2,5 mld. € z roku 2011. Pokud by Kypr navíc získal půjčku od EU (ve výši 17 mld. €), snížil by své zadlužení z dnešních 170% HDP. Země o pomoc oficiálně požádala v červnu 2012 (více v příspěvku „Záchrana pokračuje: Španělsko a Kypr“, [Monitoring červen 2012](#)). EU bude každopádně s konečným rozhodnutím o poskytnutí půjčky Kypru čekat do prezidentských voleb, které se na Kypru uskuteční 17. a 24. 2. 2013. Končící komunistický prezident Christofias např. odmítal privatizovat telekomunikace, což EU stanovila jako jednu z podmínek pro případný bailout. Ratingová agentura Fitch 25. 1. 2013 snížila rating Kypru na B, což předpokládá, že stát bude muset více investovat do záchran bankovního sektoru.

JUSTICE A VNITRO

Zprávy k ochraně osobních dat ve výboru LIBE

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů a o volném pohybu těchto údajů ([KOM\(2012\)10](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (obecné nařízení o ochraně údajů) ([KOM\(2012\)11](#))

Jednání o revizi norem na ochranu osobních dat pokračují. Výbor LIBE se 10. 1. 2013 a 21. 1. 2013 zabýval balíkem příslušných 2 zpráv. 17. 1. 2013 se otázkou neformálně zabývala také Rada.

Kontext

Komise v lednu 2012 uveřejnila balík 2 návrhů, které si kladou za cíl reformovat oblast ochrany osobních dat v EU v 21. století, tedy v éře internetu (více v příspěvku „Komise představila komplexní reformu pravidel EU o ochraně údajů“, [Monitoring leden 2012](#)).

Ochrana osobních údajů je podle Komise základní právo. Sběr, využití i přístupnost údajů se v důsledku technologického pokroku a globalizace zásadně změnily. Komise tedy navrhla komplexní reformu pravidel EU o ochraně údajů z roku 1995. Jejím cílem je posílit právo na soukromí na internetu, posílit důvěru spotřebitelů v online služby, a tím stimulovat digitální ekonomiku v EU, včetně posílení růstu, zaměstnanosti a inovací. Reforma by se měla

dotknout jak ochrany osobních údajů obecně, tak v soukromém sektoru.

V roce 1993 internet přenášel pouze 1 % komunikovaných informací, dnes 97 %. Osobní data jsou dnes největším majetkem společností. Trh s analýzami velkého množství dat roste ročně o 40 %. Poslední průzkum veřejného mínění ukazuje, že 72 % občanů se obává, jakým způsobem jsou jejich osobní data zpracovávána. Stejně obavy mají podle Komise i obchodníci. Jednotný právní předpis by měl odstranit současnou roztržičnost i nákladnou administrativní zátěž a podnikům přinést úspory v hodnotě zhruba 2,3 mld. € ročně, tvrdí Komise.

Členské státy i podnikatelské komory návrh nařízení nicméně přijaly chladně. Rada [jednala](#) o návrzích v říjnu 2012. Proti současné podobě návrhu se staví Německo, Belgie, Francie a Itálie, do debaty se aktivně zapojují i USA. V ČR o dané otázce není přílišná diskuze (více v příspěvku „Členské státy i USA kritizují nový návrh nařízení na ochranu osobních dat na internetu“, [Monitoring říjen 2012](#), a v příspěvku „Ochrana osobních dat“, Ve zkratce..., [Monitoring prosinec 2012](#)).

Obsah a sporné body

Neformální zasedání Rady JHA se [konalo](#) 17. 1. 2013. Švédsko vyjádřilo svoje znepokojení nad tím, že veřejně dostupné informace o občanech jsou běžně dostupné na internetu. Estonsko chce zakonzervovat svoji kriminální databázi. Německo se obává, že bude muset žádat svoje spolkové země, zejm. Bavorsko, o změnu zemských zákonů, aby uzpůsobilo úřad na ochranu dat jak pro veřejný, tak pro soukromý sektor.

Komisařka Redingová se snažila obavy členských států rozptýlit a k oblasti sběru dat uvedla, že podle čl. 6 připravovaného nařízení národní úřady mohou pokračovat ve sběru dat, pokud je to ve veřejném zájmu. Diskutované „právo být zapomenut“ na internetu se nebude vztahovat na tisk, tj. nebude uplatňováno na úkor svobody projevu a také historického a vědeckého výzkumu.

Ministři debatovali na neformálním jednání hlavně o 3 oblastech budoucího nařízení: 1. možnosti vyjmout z nařízení domácnosti, 2. rozšíření „práva být zapomenut“ a 3. míře sankcí pro firmy, které nařízení poruší. Irské předsednictví chce do března 2013 v těchto 3 oblastech dosáhnout kompromisu, neboť se dotýkají v Irsku sídlících firem (Facebook, Microsoft a Google).

Předsednictví navrhuje, aby se nařízení nevztahovalo na každodenní domácí používání internetu, ale jen na profesní a komerční aktivity. Velká Británie, Estonsko a Nizozemsko požadují více času na přípravu revize.

„Právo být zapomenut“ považuje většina zemí za problematické obzvláště, pokud někteří provozovatelé (Facebook) nemají přímý přístup ke všem údajům svých zákazníků. Velká Británie navíc považuje výši pokuty za nekalé praktiky (250 tis.–1 mil. € nebo v případě firmy až do výše 2 % celosvětového obrátu) za neadekvátní. Členské státy by měly rozhodnout, zda budou tyto sankce peněžní.

Nařízení stanoví, že firmy musejí ochránit data evropských uživatelů, pokud jsou spravována firmami mimo EU. Spotřebitelé by měli moci svoje data přesouvat od jednoho poskytovatele k jinému.

Zpravodajové EP J. P. Albrecht a D. Dimitrios chtějí jít v ochraně dat dál než Komise, a tedy i členské státy. Nařízení o ochraně dat (Albrecht) a směrnici o ochraně dat v rámci trestního řízení (Dimitrios) [chtějí](#) poslanci projednat jako balík. Výboru LIBE předložili [návrh zprávy](#) k návrhu směrnice a [návrh zprávy](#) k návrhu nařízení 10. 1. 2013.

Podle zpravodaje Albrechta by měl:

při nakládání s osobními daty platit princip „chcete-li moje data, požádejte mě o autorizaci“; uživatel být o práci s daty informován; uživatel mít právo být zapomenut (pokud nedá souhlas s publikováním dat předem); národní úřad na ochranu osobních dat moci nařídít smazání dat, která budou předána třetí straně nebo publikována bez souhlasu či v rozporu s právem.

Zpráva také výrazně snižuje počet delegovaných aktů, kterými chtěla Komise nařízení modifikovat. Změny technického rázu by měly být podrobeny souhlasu Evropského úřadu na ochranu dat (EDPS), jehož pravomoci zpráva posiluje. Firma by se měla zodpovídat tomu národnímu úřadu, v jehož zemi bude sídlit.

Další vývoj

Obě zprávy chtějí zpravodajové předat k hlasování v plénu EP v dubnu 2013. Pracovní skupina JHA v čele s irským předsednictvím bude na revizi pracovat do června 2013, kdy předloží kompromisní podobu.

ROZŠIŘOVÁNÍ

Černá Hora je na cestě ke členství v EU

[Návrh usnesení](#) předložený na základě prohlášení Komise v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu o zprávě o pokroku Černé Hory za rok 2012

Výbor AFET přijal poměrem 50:1 usnesení o zprávě o pokroku Černé Hory za rok 2012.

Kontext

Komise přijímá dokumenty týkající se rozšiřování EU, jeho hodnocení a budoucnosti, každý podzim a současně hodnotí jednotlivé kandidátské nebo potenciální kandidátské země a jejich připravenost na vstup do EU.

V říjnu 2012 Komise vydala [strategii](#) rozšiřování EU a uveřejnila hlavní výzvy v této oblasti pro období 2012–2013 včetně hodnotících zpráv pro kandidátské a potenciální kandidátské země. Zároveň strategii prezentovala poslancům výboru AFET (více v příspěvku „Komise vydala strategii rozšiřování EU pro rok 2013“, [Monitoring říjen 2012](#)).

*Obsah***Černá Hora**

AFET hodnotil kladně zejm. uskutečnění parlamentních voleb v říjnu 2012. Reprezentace získala nový mandát v jednáních o členství v EU. Poslanci vyzdvihli také fiskální a hospodářskou politiku státu. EU zahájila s Černou Horou nový vyjednávací postup, který se snaží posílit vládu práva díky reformě soudnictví, dodržováním základních svobod a boji proti korupci a organizovanému zločinu. Usnesení nicméně vybízí Černou Horu, aby zintenzivnila práci na zajištění práv žen a genderové rovnosti, neboť právě ženy chybí jak v národním parlamentu, tak v důležitých rozhodovacích pozicích.

Bosna a Hercegovina

V červnu 2012 Bosna a Hercegovina přistoupila na harmonogram kroků, jež musí splnit, aby mohla formálně požádat o vstup do EU. Země musí do příštích parlamentních voleb reformovat oblast ochrany práv menšin. Bosna neimplementovala rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva v tzv. případě Sejdi-Finci. V tomto případě nebylo ze zákona umožněno kandidovat ve volbách do parlamentu občanům jiné národnosti než Srbům, Bosňákům a Chorvatům. Tento diskriminační prvek nebyl z právního řádu země odstraněn. Podle komisaře Füleho vede k tomu, že země nebude moci podepsat stabilizační a asociační dohodu, a usilovat tak o členství v EU. Pokud země ústavu do voleb nezmění, nebude ji EU považovat za standardní.

Další vývoj

O zprávě bude hlasovat plénum EP v březnu 2013.

VNĚJŠÍ VZTAHY**V Santiagu de Chile se uskutečnil summit EU a zemí Latinské Ameriky a Karibiku**

VI Brazil-EU Summit. Joint Statement, Brasilia, 24 January 2013 ([5715/13](#))

Santiago Declaration, Santiago de Chile, 27 January 2013 ([5747/13](#))

V lednu 2013 se uskutečnily 2 summity EU a latinskoamerických zemí. V prvním případě se jednalo o bilaterální setkání EU–Brazílie, které se konalo 24. 1. 2013, v druhém případě se jednalo o summit EU a Společenství států Latinské Ameriky a Karibiku konaný v Santiagu de Chile ve dnech 26.–27. 1. 2013.

Zatímco na prvním ze setkání zastupovali EU, po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost již tradičně, předseda ER Herman Van Rompuy a předseda EK José Manuel Barroso, druhý summit byl signifikantní tím, že se na něm sešli nejvyšší představitelé (hlavy států a vlád) členských zemí EU se svými protějšky z latinskoamerických a karibských zemí.

Kontext

EU uzavřela se státy Latinské Ameriky a Karibiku tzv. strategické partnerství v roce 1999. Od té doby se konalo 6 podobných summitů, v tomto případě to však byla první schůzka mezi EU a nově ustaveným Společenstvím latinskoamerických a karibských států (CELAC).

S Brazílií EU uzavřela [strategické partnerství](#), které má za cíl prohloubit vzájemné vztahy, v roce 2007.

EU má dosud uzavřeny dohody o volném obchodu s několika latinskoamerickými zeměmi (např. s Mexikem, Peru nebo Chile). Brazílie, která je v porovnání s těmi latinskoamerickými zeměmi, jež se profilují jako více nakloněné liberalizaci obchodních vztahů, považována za více uzavřenou ekonomiku, však mezi nimi není.

Obsah letošních jednání představitelů EU v Latinské Americe byl přitom od počátku poměrně jasně určen, vzhledem k tomu, že EU stále bojuje s ekonomickou stagnací a jejími nepříznivými vlivy, zatímco u států Latinské Ameriky se letos očekává růst HDP okolo 4 %. Hlavním tématem měly tedy být investice. Zástupci některých členských států EU, např. německá kancléřka Angela Merkel či španělský premiér Mariano Rajoy, tedy s sebou rovnou přivezli početné delegace zástupců byznysu a svůj pobyt v Chile věnovali také podpisu řady obchodních dohod.

Právě tento region je přitom z hlediska zdroje investic považován za slibný, příkladem investiční účasti latinskoamerických podnikatelů v Evropě může být investice mexického podnikatele do nizozemských komunikací. Naopak evropské společnosti si slibují možnost svých investic především do infrastruktury. Za příležitost v tomto smyslu lze považovat i skutečnost, že v roce 2016 se v brazilském Rio de Janeiro mají konat olympijské hry, což vždy znamená boom především pro stavební firmy.

Obsah

V jednáních představitelů EU se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku šlo především o ekonomické vztahy a investiční příležitosti. V případě prvního summitu, tedy ve vztahu k Brazílii, předseda ER Van Rompuy sice na tiskové konferenci [oceňoval](#) vzájemné obchodní vztahy, politické konzultace i vztahy na úrovni občanské společnosti, [poukázal](#) ale současně na to, že potenciál této spolupráce stále není dostatečně využit, což souvisí např. s již zmíněnou skutečností, že s touto zemí EU dosud nemá dohodu o volném obchodu.

V případě summitu EU–CELAC nešetřili superlativy a zdvořilostními slovy ani představitelé EU, ani reprezentanti zúčastněných členských států.

Německá kancléřka Merkelová například zdůrazňovala, že se jedná o strategický vztah skutečně rovných partnerů, předseda EK Barroso [zdůrazňoval](#), že osudy obou regionů jsou vzájemně propojeny.

Předseda ER Van Rompuy zase [vyzdvihoval](#), že v případě všech otázek, které byly na summitu projednávány, si odnesl dojem „vysoké názorové shody“. Kvalitní investice jsou podle něho předpokladem pro ekonomický růst podporující sociální začlenění, dobré životní podmínky a také udržitelný růst v ekologických souvislostech (předseda ER [explicitně zdůrazňoval](#) potřebu zachování biologické rozmanitosti). Jedná se tedy o priority, které EU trvale zdůrazňuje, ať již je její skutečná ekonomická realita jakákoli. Ve vztahu k zemím CELAC jich chce dosáhnout prostřednictvím tzv. Aliance pro udržitelný rozvoj s podtitulem „Podpora kvalitních sociálních a environmentálních investic“.

Na summitu bylo dále přijato [Prohlášení ze Santiaga](#) týkající se nových dimenzí dialogu EU–CELAC s důrazem na sdílené hodnoty a pozice v rámci mezinárodního prostředí (např. odkaz na deklaraci OSN vyhlášenou na konferenci o udržitelném rozvoji v Rio de Janeiro v roce 2012, na Kjótský protokol, rozvojové cíle tisíciletí ap.). Přijat byl také [akční plán](#) pro dialog EU–CELAC pro období 2013–2015, do které-

ho byla zapracována nová ustanovení týkající se investic, ale také rovnosti pohlaví.

Pozice ČR

ČR na summitu zastupoval prezident Václav Klaus, který ve svém [projevu](#) v rámci summitu též vyzdvihl ekonomický rozvoj Latinské Ameriky. Zároveň se však pozastavil nad některými tématy summitu, především tématy udržitelného rozvoje, podpory investic sociálního a environmentálního charakteru, které podle prezidenta znamenají spíše snahu organizovat tyto procesy pomocí intervencí shora nežli snahu odstraňovat bariéry pro spontánní fungování trhů.

Neekonomických cílů a ambicí je podle prezidenta možné dosáhnout právě jen prostřednictvím ekonomického růstu, nikoli pomocí ideologie.

Další vývoj

Dlouhodobým cílem EU v Latinské Americe je dosažení asociační dohody se zeměmi ekonomického sdružení Mercosur, jehož členy jsou Argentina, Brazílie, Paraguay, Venezuela a Uruguay. Její součástí by mělo být ustavení zóny volného obchodu mezi těmito partnery, jednání o ní však byla zablokována.

EU se delší dobu snažila o dosažení obchodní dohody právě z Mercosur, jednání byla zahájena již v 90. letech 20. století, znovu oživena byla v roce 2010, komplikovaly je ale především rozpory mezi EU a 2 latinskoamerickými zeměmi týkající se SZP a podpor, kterých se v jejím rámci dostává evropským zemědělcům, včetně ještě donedávna masivněji používaných vývozních subvencí. Brazílie a Argentina následně činily opatření, aby své lokální zemědělce ochránily právě před levnými dovozy, což vedlo ke sporům, které jednání o liberalizaci obchodu komplikovaly. Další komplikací byl potom vstup Chávezovy Venezuely do Mercosur v roce 2012.

Právě na summitu v Santiagu de Chile zástupci Argentiny a Brazílie učinili opatrný příslib zablokovaná jednání znovu oživit. Do konce roku 2013 by si tak měly obě strany (EU a Mercosur) navzájem vyměnit návrhy, jak chtějí pokročit v liberalizaci obchodu v různých sektorech, včetně problematického zemědělství a služeb.

Další summit EU–CELAC by se měl podle prohlášení ze Santiaga konat za 2 roky, tedy v roce 2015, tentokrát v Bruselu.

VNITŘNÍ TRH

EP stvrdil kompromis o další regulaci ratingových agentur

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2009/65/ES o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) a směrnice 2011/61/EU o správcích alternativních investičních fondů, pokud jde o nadměrné spoléhání na rating (KOM(2011)746)
Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1060/2009 o ratingových agenturách (KOM(2011)747)

Plénum EP 16. 1. 2013 [stvrdilo](#) kompromis týkající se další regulace ratingových agentur v EU, k němuž zástupci členských států a EP k němu dospěli v listopadu 2012. Hlasování o návrhu směrnice skončilo poměrem 599:27:68, hlasování o návrhu nařízení poměrem 579:58:60. Výsledek okamžitě [přivítal](#) komisař Michel Barnier.

Kontext

Komise své návrhy na další regulaci působení ratingových agentur v EU uveřejnila v listopadu 2011. Ratingovým agenturám (zejm. tzv. velké trojce – Standard & Poor's, Moody's a Fitch) někteří politici (včetně politiků-úředníků v Komisi) přičítají podíl na vzniku finanční krize z roku 2008, která následně vyvolala krizi hospodářskou. Kritika vůči nim zaznívala i kvůli nedávným četným rozhodnutím o snížení hodnocení některým zadluženým členským státům EU.

V současnosti jsou v EU v platnosti 2 nařízení o ratingových agenturách: [č. 1060/2009](#) (tzv. nařízení CRA I) a [č. 513/2011](#) (tzv. nařízení CRA II). Obsah první normy byl dojednán fakticky v listopadu 2008 na summitu G20 ve Washingtonu, již v květnu 2011 ale bylo toto nařízení změněno, aby bylo možné jej přizpůsobit nově vzniklému dohledu ze strany orgánu ESMA. Stávající nařízení o ratingových agenturách se zaměřují na registraci ratingových agentur, pravidla výkonu jejich činnosti a dohled nad nimi.

Nová legislativa by měla zajistit, (1) aby se obecně snížil význam ratingů, resp. jejich dopad na volatilitu ekonomiky (manažeři hedgeových fondů a retailové banky by si např. měli realizovat také vlastní ratingy), (2) aby se mezi ratingovými společnostmi zintenzivnila konkurence a snížil střet zájmů, (3) aby se zvýšila transparentnost a přesnost ratingů států (resp. státních dluhopisů) a (4) aby byl vytvořen „evropský rámec pro občanskoprávní odpovědnost“ v případě závaž-

ného úmyslného pochybení nebo hrubé nedbalosti při vydávání ratingů (investoři by měli mít možnost své nároky vymáhat před vnitrostátními soudy, důkazní břemeno by měly nést ratingové agentury). Nová pravidla by se měla vztahovat na ratingy veřejných subjektů v EU i mimo ni, pokud ratingy státních dluhopisů vydává ratingová agentura registrovaná v EU (více v příspěvku „Komise hodlá znovu regulovat ratingové agentury“, [Monitoring listopad 2011](#)).

Rada svůj tzv. obecný přístup, umožňující instituci vyjednávat o kompromisu s EP již v prvním čtení, přijala v květnu 2012 (více v příspěvku „Rada přijala ‚obecný přístup‘ k další regulaci ratingových agentur“, [Monitoring květen 2012](#)), výbor ECON přijal klíčovou [zprávu](#) Leonarda Domenicchiho v červnu 2012 (více v příspěvku „ECON se vyjádřil k další regulaci ratingových agentur“, [Monitoring červen 2012](#)). Zástupci Rady a EP dospěli ke kompromisu v listopadu 2012 (více v příspěvku „EP a Rada se shodují na další regulaci ratingových agentur“, [Monitoring listopad 2012](#)). Coreper jej potvrdil v prosinci 2012 (více v příspěvku „Coreper stvrdil kompromis o další regulaci ratingových agentur“, [Monitoring prosinec 2012](#)).

Obsah a sporné body

Zainteresané instituce se v zásadě shodly na tom, že nevyžádané ratingy států by měly být uveřejňovány na základě jasné metodologie 2krát (nejvýše však 3krát) ročně, a to vždy po skončení obchodního dne a nejméně hodinu před otevřením akciových trhů v EU, ve dny, které si stanoví samy agentury vždy do 31. 12. předchozího roku, aby se na ně mohli dotčení aktéři (zejm. státy samotné) adekvátně připravit, přičemž možnost posoudit úvěrovou kredibilitu (bonitu) členských států by měla mít i Komise. Vyžádaných ratingů by se uvedené změny dotknout neměly.

V praxi by se uvedené mělo odrazit i v tom, že všechny odkazy v unijní legislativě týkající se „automatické reakce“ na (externí) ratingy by měly být do roku 2020 zrušeny (čímž by údajně mělo být zrušeno i „nadměrné spoléhání na ratingy“ a omezena možná destabilizace trhů).

Rovněž by mělo dojít k omezení situací, kdy vlastníci ratingových agentur vlastní i subjekty, které jejich agentury hodnotí.

Investor držící 5% podíl v jedné ratingové agentuře by neměl být oprávněn držet více než 5% podíl v agentuře jiné (pokud nepatří do stejné skupiny). Analogicky by také mělo být zakázáno (v souladu s názorem Rady), aby vlastník více než 10% kapitálu nebo hlasovacích práv v jedné ratingové agentuře vlastnil více než 10% kapitálu nebo hlasovacích práv

v hodnocené společnosti (navíc již v případě dosažení 5% prahu by měla být zavedena informační povinnost dotčených vlastníků vůči veřejnosti).

Do budoucna by [mělo být](#) obtížnější i slučování ratingových agentur kvůli zachování konkurence mezi nimi, k čemuž by měla přispět i povinná „rotace“ agentur při hodnocení konkrétních produktů konkrétních subjektů, a to každé 4 roky (dané opatření ale v konečném důsledku zasáhne výrazně menší okruh produktů, než navrhovala Komise a požadoval EP, primárně tzv. resekuritizované strukturované finanční produkty).

K revizi tohoto, ale i dalších ustanovení nové legislativy by mělo dojít po 1. 7. 2016, kdy by měla Komise předložit zprávu o jejím fungování.

Komise, EP i Rada se ztotožňují také s tím, aby v případě závažného úmyslného pochybení nebo hrubé nedbalosti při vydávání ratingů měli investoři možnost své nároky vymáhat před vnitrostátními soudy – a důkazní břemeno nesly ratingové agentury (to vše bez ohledu na/ne/existenci smluvního vztahu mezi investory a ratingovými agenturami).

Další vývoj

Obě schválené normy vstoupí v platnost 20 dní po uveřejnění v Úředním věstníku EU poté, co je definitivně odsouhlasí i Rada.

ESMA mezitím 23. 1. 2013 (bezprecedentně) [uveřejnil](#), jak hodlá v roce 2013 kontrolovat práci ratingových agentur zaregistrovaných v EU. Ve 13 případech (malých a středních ratingových agentur) by měl uskutečnit také inspekce přímo na místě a zaobírat se zejm. postupy při ratingu státních dluhů a strukturovaných finančních produktů.

ZEMĚDĚLSTVÍ

Reforma SZP předmětem hlasování AGRI a jednání Rady

[Návrh zprávy](#) o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky (COM(2011)0625final/2 – C7-0336/2011 – 2011/0280(COD)); Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova; Zpravodaj: Luis Manuel Capoulas Santos [Návrh zprávy](#) o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) (COM(2011)0627 – C7-0340/2011 – 2011/0282(COD)); Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova; Zpravodaj: Luis Manuel Capoulas Santos [Návrh zprávy](#) o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví společná

organizace trhů se zemědělskými produkty („nařízení o jednotné společné organizaci trhů“) (COM(2011)0626 – C7-0339/2011 – 2011/0281(COD)); Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova; Zpravodaj: Michel Dantin [Návrh zprávy](#) o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky (COM(2011)0628 – C7-0341/2011 – 2011/0288(COD)); Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova; Zpravodaj: Giovanni La Via
Press Release: 3216th Council meeting. Agriculture and Fisheries. Brussels, 28 January 2013 ([5289/13](#))

Výbor AGRI na svém zasedání 24. 1. 2013 podstoupil dlouho očekávané hlasování o reformě SZP pro období po roce 2013.

Výbor podpořil např. konvergenci přímých plateb, tedy to, aby k jejich distribuci na úrovni EU docházelo na spravedlivější bázi. Podpořil také kontroverzní návrh povinných opatření na „ozelenění“ SZP, normy by ale měly zemědělcům poskytovat větší flexibilitu s ohledem na potřeby členských států. EP také slibuje snížení administrativní zátěže; zda k němu ale při současném přijetí dalších norem a regulací skutečně dojde, je otázka.

Reformou SZP se na svém [zasedání](#) 28. 1. 2013 částečně zabývala i Rada, jejíž předsednictví se ujalo Irsko, které prezentovalo svůj pracovní plán, cestovní mapu a priority týkající se právě reformy SZP.

Kontext

Jednání o budoucnosti SZP po roce 2013 se na základě balíku [reformních návrhů](#), který EK zveřejnila v říjnu 2011, prakticky po celý rok 2012 věnovala Rada.

Tématy spojenými s reformou SZP se zabývala jednání v dubnu 2012 (více v příspěvku „Rada jednala o budoucnosti přímých plateb“, [Monitoring duben 2012](#)), květnu 2012 (více v příspěvku „Rada jednala o „ozelenění SZP“, [Monitoring květen 2012](#)), jednání v červnu 2012 se věnovala především budoucnosti politiky rozvoje venkova (více v příspěvku „Rada ministrů zemědělství se opět zabývala reformou SZP“, [Monitoring červen 2012](#)).

Součástí návrhů jsou také změny týkající se společné organizace zemědělských trhů, kterým se Rada věnovala převážně na [jednání](#) v říjnu 2012 (více v příspěvku „Rada jednala o reformě společné zemědělské a společné rybářské politiky, [Monitoring říjen 2012](#)) a spolu s problematikou ozelenění SZP a budoucnosti politiky rozvoje venkova také v listopadu 2012 (více v příspěvku „Rada opět debatovala o reformě SZP“, [Monitoring listopad 2012](#)). Oba

státy, které v roce 2012 zastávaly funkci předsednické země v Radě (Dánsko a Kypr) vydaly na konci svého mandátu také zprávy o dosavadním pokroku v jednání (více v příspěvku „Končící kyperské předsednictví prezentovalo na Radě zprávu o reformě SZP“, [Monitoring prosinec 2012](#)).

Reformou SZP po roce 2013 se paralelně zabývá také EP, konkrétně výbor AGRI. Signifikantní na těchto jednáních je, že po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost je to poprvé, kdy o komplexní reformě SZP EP přímo spolurozhoduje.

Skutečnost, že EP je při schvalování další z reforem SZP Radě rovným partnerem, byla patrná již z aktivity týkající se podávání pozměňovacích návrhů. Je nutno říci, že EP zde byl poměrně aktivní již v posledních letech, kdy bylo zřejmé, že Lisabonská smlouva pro něj v případě SZP připravuje spolurozhodování. Projevovalo se to např. při přípravě střednědobé revize fungování SZP, tzv. Health Check, či v případě dílčích sektorových reforem v některých odvětvích, např. v sektoru vína. Ačkoli v těchto případech byl EP ještě pouze konzultován, byly ke zprávám a k návrhům usnesení schvalovaným ve výboru AGRI a na plénu EP podávány stovky pozměňovacích návrhů.

Nyní, v případě spolurozhodování, to bylo téměř 8 tisíc pozměňovacích návrhů, které doprovázely „pouhé“ 4 zprávy Luise Manuela Capoulase Santose (návrh zprávy týkající se přímých plateb a rozvoje venkova), Michela Dantina (společná organizace zemědělských trhů) a Giovannioho La Via (financování, řízení a monitoring SZP).

Obsah

Výsledkem hlasování výboru AGRI je několik konkrétních modifikací původních návrhů EK.

První zajímavou otázkou, která byla předmětem kontroverzí, je definice tzv. aktivního zemědělce. AGRI za tím účelem sestavil seznam institucí, na který byly zařazeny např. sportovní kluby ap., které mají být automaticky vyloučeny z možnosti čerpání zemědělských dotací v rámci tzv. prvního pilíře SZP, pokud neprokáží, že právě zemědělská činnost tvoří podstatný podíl na jejich příjmech. Na členských státech nyní je, aby tento seznam přijaly, případně i prodloužily.

Hlasování AGRI podpořilo také, aby ke snižování rozdílů mezi členskými státy, pokud jde o výši přímých plateb, tedy ke konvergenci přímých plateb napříč státy, docházelo rychleji, než původně plánovala EK. V žádném členském státě by přitom zemědělci neměli získávat méně než 65 % průměru výše přímých plateb v EU.

V současnosti tento rozdíl vzhledem k odlišné kalkulaci přímých plateb ve většině „novějších“ členských

států na jedné straně a starších členských státech na straně druhé, stejně jako vzhledem k odlišné historické výši přímých plateb, činí až 300 € na hektar. Kontroverzní otázkou byla konvergence přímých plateb v rámci členských států, což se týká především „starších členů“ uplatňujících systém SPS. Podle výsledků hlasování AGRI by mělo dojít k narovnání do roku 2019, byla však povolena určitá flexibilita v rámci 20% pásma ve vztahu k průměru tak, aby některá odvětví v rámci tohoto narovnání nepocítila náhlé snížení výše přímých plateb.

AGRI hlasoval také o pro ČR velmi kontroverzní otázce zastropování přímých plateb v závislosti na velikosti podniku. Zde přijal návrh EK omezit výši ročních přímých plateb na zemědělský podnik na 300 tis. €, ale také redukovat platby o 70 % těm, kdo pobírají 250–300 tis. € ročně, o 40 % těm, kdo pobírají 200–250 tis. € ročně a o 20 % těm, kdo získávají 150–200 tis. € ročně.

Ačkoli to může pro české zemědělství, které mělo zastropování vzhledem k průměrné velikosti podniků značně postihnout, vypadat jako prohra, je třeba vzít v úvahu, že ve hře byly i návrhy na ještě významnější krácení přímých plateb pro velké podniky. Na druhé straně se nepodařilo schválit ty návrhy, které zastropování úplně odmítaly.

Na druhé straně AGRI přijal některé návrhy EK, jak důsledky zastropování zmírnit. Toto opatření by tak nemělo ve větší míře postihnout družstva a podobná zemědělská uskupení, což ovšem nemusí být pozitivní pro velké soukromé farmáře. Na druhé straně se podařilo přijmout opatření, které má zajistit, aby finanční prostředky „ušetřené“ zastropováním zůstávaly v regionu, kde byly vygenerovány a mohly tam sloužit pro projektové financování v rámci politiky rozvoje venkova.

Dalšími kontroverzními opatřeními a požadavky jsou ty, které se týkají tzv. ozelenění SZP. Podle AGRI by měly být více flexibilní, opět ale v závislosti na velikosti zemědělského podniku. Zcela z těchto požadavků mohou být vyňaty podniky obhospodařující méně než 10 ha orné půdy, zmírněny mohou být také v případě podniků o velikosti 10–30 ha.

Opět by se tedy dalo říci, že to „není nic“ pro průměrné české zemědělské podniky, které jsou podstatně větší. Vyňaty z „ozeleňovací“ povinnosti mohou být také podniky, které plní jiné národní či regionální environmentální normy, ovšem pouze pokud mají tyto normy minimálně ekvivalentní účinek jako normy navrhované ze strany EK (v podobě diverzifikace plodin, udržování stálých pastvin či vyčlenění části orné půdy pro plochu v „ekologickém zájmu“). Tuto ekvivalenci musí

přirozeně někdo posoudit, je tedy otázkou, jak toto opatření snižuje byrokratickou zátěž v SZP.

Pokud jde o opatření týkající se řízení krizí v rámci zemědělských trhů, měla by být financována z peněz určených na rozvoj venkova, nikoli (jako je tomu v současnosti) z prostředků na tzv. první pilíř.

Mělo by se jednat o finanční příspěvky do společných fondů či o asistenci, která by měla zemědělcům pomoci pořídit si pojištění proti výraznému poklesu příjmů.

AGRI podpořil také posílení producentůvých organizací, a to nejen pokud jde o jejich vyjednávací sílu či o možnosti sjednávání kontraktů. Tyto organizace by také měly mít právo v případě vážných krizí užít jako nejsilnější prostředek „poslední záchrany“ také možnost stahování produktů z trhu.

Především zpravodaj posledního z návrhů, který se týká financování, řízení a monitoringu, La Via [zdůrazňoval](#), že posláním reformy mělo být také ulehčení administrativy pro zemědělce, zkrácení doby, kterou musí namísto zemědělské činnosti trávit papírováním ap.

Za tímto účelem byla přijata poměrně rozumná opatření, např. aby bylo možné žádost o dotaci použít opakovaně v jednotlivých letech, přičemž zemědělec by o opětovnou registraci žádal pouze, pokud by došlo ke změnám. Dalším pozitivním opatřením je skutečnost, že peníze, které nebyly spotřebovány v oblasti politiky rozvoje venkova, by nemusely být navraceny zpět do Bruselu, ale mohly by zůstat v rozpočtu příslušného státu. Také pokud jde o sankce, k jejich uplatnění by v případě zemědělce, který se dopustí porušení některého pravidla poprvé, nemělo dojít bezprostředně, mělo by být užíváno jakéhosi „mechanismu včasného varování“, kdy bude zemědělcům nejprve zasláno oznámení upozorňující na přestupek a vyzývající k jeho nápravě a kdy se k němu nejprve dostaví kontrola zjišťující, že k nápravě došlo. Teprve pokud tato kontrola zjistí, že náprava zjednána nebyla, mělo by dojít k redukci plateb.

AGRI také odmítl návrh EK, aby byla zveřejňována jména příjemců přímých plateb i prostředků pro podporu rozvoje venkova. Tato skutečnost je pochopitelně pozitivní pro samotné zemědělce, kteří prostředky pobírají, méně už z hlediska transparentce a práva na informace, které jsou v této souvislosti často žádány.

Předseda výboru AGRI Paolo De Castro [komentoval](#) volbu tak, že potvrdila potřebu řádného financování jedné z nejstarších společných politik i pro následující finanční období.

SZP po roce 2013 by podle jeho slov měla být efektivnější, zelenější a více připravená čelit různým vý-

zvám, což znamená, že další krácení rozpočtu v této oblasti je nepřijatelné. Má to být zároveň vzkaz zástupcům členských států, které mají jednat o nové finanční perspektivě.

Hlasování výboru AGRI [komentoval](#) také komisař pro zemědělství a rozvoj venkova Dacian Ciolos, který vyjádřil potěšení, že návrhy usnesení, na nichž se AGRI shodl a která bude předkládat k volbě plénu EP, potvrzují některé prvky objevující se již v návrzích EK z října 2011. Jedná se o otázku konvergence přímých plateb, z hlediska ČR bohužel i o kontroverzní otázku jejich zastropování, definici aktivního zemědělce, tzv. ozelenění SZP, které by mělo podmiňovat až 30 % přímých plateb (až 30 % přímých plateb by mělo souviset právě s ozeleněním SZP) a také o změny týkající se politiky rozvoje venkova, která by podle EK měla být více zaměřena na inovace a také na posílení zemědělských organizací.

Výsledek hlasování AGRI obsahuje některé pozitivní body (např. v případě opatření na snížení byrokratické zátěže), ale také body kontroverzní s potenciálně problematickým dopadem na některé složky českého zemědělství. Nejedná se však ještě o zcela konečnou podobu příslušných usnesení.

Reformou SZP se na svém zasedání 28. 1. 2013 částečně zabývala i Rada, jejíhož předsednictví se ujalo Irsko, které prezentovalo na zasedání svůj pracovní plán, cestovní mapu a priority týkající se právě reformy SZP.

Ostatní členské státy je následně podrobily debatě.

Podle očekávání si irské předsednictví, které chce vzhledem k úkolům, jež je čekají, hrát především úlohu „čestného vyjednavče“, vytklo jako jednu z hlavních priorit zajištění shody jednotlivých zainteresovaných institucí na reformě SZP, a to do konce svého mandátu, tedy do konce června 2013. Podle optimistických očekávání by společná pozice Rady měla být k dispozici do konce března 2013, což bylo dalšími delegacemi označeno sice za realistické (i vzhledem k tomu, že v EP již reforma prošla hlasováním AGRI), skutečnost, že jednání o FP 2014–2020 ještě nejsou uzavřena, však nad tyto ambice staví otazník.

Pokud se jedná o další priority v oblasti SZP, reforma je tématem natolik složitým, že irské předsednictví si v této oblasti vytklo vedle ní již jen několik oblastí zájmu. V souladu s legislativním programem EK se bude muset vypořádat se zprávou Komise o regulaci ekologického zemědělství v EU, další jednání potom mají být věnována především veterinární oblasti a hygienickým opatřením (revize stávajícího legislativního balíku v této oblasti, přijetí nové legislativy týkající se zdraví zvířat a rostlin).

Na pořadí jednání bude také otázka nekomerční přepravy domácích zvířat a elektronická identifikace a skotu a označování hovězího masa.

Pozice ČR

ČR na jednání Rady patřila k těm členským zemím, které zdůrazňovaly skutečnost, že navzdory ambiciózním irským plánům na brzké dokončení jednání stále zůstává ohledně reformy řada nevyjasněných a nedokončených otázek, které vyžadují další detailní diskusi.

Náměstkyně ministra zemědělství Jaroslava Beneš Špalková, která ČR na jednání zastupovala, [zdůrazňovala](#) pro tisk také provázanost zemědělských jednání s nedořešenými negociacemi o nové finanční perspektivě a upozorňovala na evidentní zpoždění v projednávání konkrétních legislativních návrhů.

Další vývoj

Otázka budoucnosti SZP po roce 2013 je těsně provázána s finančními otázkami, které přirozeně patří k nejvíce kontroverzním. Hlasování o přijetí jednotlivých usnesení na plénu EP by proto mělo následovat až po dosažení dohody o podobě nové finanční perspektivy na období 2014–2020. Zasedání ER, které se bude věnovat této problematice, má proběhnout v únoru 2013.

Je otázkou, zda se zde zástupcům hlav států a vlád členských států podaří dospět ke konsensu, který nebyl nalezen na mimořádném summitu v listopadu 2012. I v případě dosažení shody však bude nutné pro schválení meziinstitucionální dohody získat také EP. EP tedy ještě bude důležitým aktérem nejen v oblasti vlastní reformy SZP, ale také v rámci dialogu mezi Radou, EK a EP, jehož prostřednictvím bude hledána meziinstitucionální shoda na novém finančním výhledu.

Hlasování pléna o celé reformě SZP se očekává v březnu 2013.

Přesto je zřejmé, že vzhledem k tomu, že prozatím nejsou ukončena ani jednání o nové finanční perspektivě, ani o budoucí reformě SZP, nemusí být do začátku roku 2014, který má být prvním rozpočtovým rokem nového výhledu, k dispozici příslušná legislativní opatření, případně tato legislativní opatření nebudou dostatečně implementována na národní úrovni. EK se proto už chystá na variantu přechodných opatření, která by se měla týkat především politiky rozvoje venkova, význam ale budou mít i v oblasti přímých plateb, především pro státy uplatňující systém SAPS.

EK by měla tato přechodná opatření prezentovat členům výboru AGRI.

VE ZKRATCE...

Komise představila akční plán „Podnikání 2020“

Komise 9. 1. 2013 [uveřejnila](#) nelegislativní [akční plán](#) „Podnikání 2020“. Dokument zdůrazňuje klíčovou úlohu vzdělávání a odborné přípravy a obsahuje konkrétní opatření na pomoc začínajícím podnikatelům z řad mladých lidí, žen, seniorů, migrantů či nezaměstnaných. Patří mezi ně (1) zajištění přístupu k financím (posílení stávajících finančních nástrojů Komise, vytvoření evropského trhu mikrofinancování a zjednodušení daňové struktury), (2) podpora během rozhodující fáze životního cyklu podniku (cca 50% podniků do 5 let vyhlásí úpadek), (3) využití obchodních možností digitálního věku, (4) snazší (přeshraniční) převody vlastnictví podniků, (5) tzv. druhá šance pro slušné podnikatele po úpadku (více v příspěvku „Komise navrhla revizi nařízení o úpadku“, [Ve zkratce...](#), [Monitoring prosinec 2012](#)) a (6) snížení regulační zátěže (v závislosti na výsledcích [tematické veřejné konzultace](#)). Komise akčním plánem, jež přivítaly organizace jako UEAPME, BusinessEurope či Eurochambres, mj. reagovala na skutečnost, že během posledních 3 let se podíl občanů EU, kteří si chtějí založit vlastní podnik, [snížil](#) z 45% na 37% (v ČR na 34%). Akční plán by Komise měla realizovat sama, ale i ve spolupráci s členskými státy (např. pokud jde o daňové otázky).

IMCO posuzoval návrh o koncesích

Výbor IMCO 10. 1. 2013 posuzoval pozměňovací návrhy k [návrhu](#) směrnice o udělování koncesí. Výsledkem bylo 114 pozměňovacích návrhů, sumarizujících původních takřka 1000 změn. IMCO o těchto návrzích [hlasoval](#) poměrem 28:10:2 24. 1. 2013. Zpravodaj Philippe Juvin podporuje „light“ verzi toho, co v prosinci 2011 předložila Komise (více v příspěvku „Komise reviduje pravidla pro zadávání veřejných zakázek“, [Monitoring prosinec 2011](#), a v příspěvku „IMCO jednal o koncesích“, [Ve zkratce...](#), [Monitoring listopad 2012](#)). Udělování koncesí (v zásadě přenášení podnikatelského rizika z veřejného na soukromý subjekt, v žádném případě privatizace, jak zdůraznil zpravodaj) by se mělo procedurálně zjednodušit (mělo by postačovat vyhlášení výběrového řízení a oznámení o jeho ukončení, to vše elektronicky) a současně odlišit o veřejných zakázek při zachování flexibility veřejných autorit mě-

nit koncese i v průběhu doby, na kterou byly sjednány. Nová norma by se měla vztahovat – s vyloučením části hazardu, sektoru obrany, prevence rizik, letecké dopravy a médií – na koncese nad 8 mil. € (dle obratu), přestože se Komise domnívá, že to může být v nesouladu s požadavky WTO (proto sama navrhla práh 5 mil. €). IMCO rovněž podporuje, aby koncese o objemu 2,5–5 mil. € nemusely být uveřejňovány v Úředním věstníku EU. Na druhou stranu by se při objektivním posuzování nabídek měla fakultativně zohledňovat nejen technická, ale např. i environmentální a sociální kritéria. Ještě není jisté, zda se IMCO pokusí dojednat kompromis s Radou již v prvním čtení.

EP požaduje pravidla pro restrukturalizaci podniků

Plénium EP 15. 1. 2013 podpořilo poměrem 503:107:72 (za nesouhlasu konzervativců) nelegislativní [zprávu](#) Alejandra Cercase týkající se restrukturalizace především velkých podniků, zejm. s ohledem na jejich zaměstnance. Součástí dokumentu je i 14 doporučení, mj. i to, aby zaměstnavatelé své zaměstnance vzdělávali, aby byli zaměstnatelní i tehdy, pokud budou muset v důsledku restrukturalizace podnik opustit. Propouštění by obecně mělo být až zcela krajní možností. Pokud by podniky nerespektovaly příslušné legislativní požadavky EU, měly by být členské státy oprávněny pozastavit jim přístup k veřejným penězům až na dobu 5 let od pravomocného rozsudku. Dané opatření by se ale (paradoxně) nemělo týkat prostředků z rozpočtu EU. Komise požadavkům EP patrně dopřeje sluchu, již nyní připravuje zprávu o plnění [sdělení](#) týkajícího se „restrukturalizace a předjímání změn“.

EP chce bojovat s „biopirátstvím“

EP na plenárním zasedání 15. 1. 2013 přijal akla-macii nelegislativní [usnesení](#), které EU vyzývá k boji s „biopirátstvím“, konkrétně se týká rozvojových aspektů práv duševního vlastnictví na genetické zdroje. Jedná se o to, že EU by chtěla zamezit praktikám, při kterých nadnárodní společnosti využívají rostlinného bohatství rozvojových zemí používaného pro své léčebné účinky v tradiční medicíně. Profit z toho mají právě tyto společnosti, které si nechávají prostředky a metody tradiční medicíny patentovat

bez autorizace ze zdrojových zemí. EP požaduje, aby příslušný podíl na zisku náležel také domorodému obyvatelstvu, protože tyto praktiky jsou podle něj v přímém rozporu s cíli rozvojové politiky EU, jež se týkají boje s chudobou a podpory ekonomického rozvoje nejchudších zemí. EP proto navrhuje, aby garance patentu byla podmíněna uvedením původu příslušných genetických zdrojů či tradičních znalostí a poskytnutím důkazu, že úřady v příslušných zemích s takovým patentováním souhlasí a že budou mít také spravedlivý podíl na zisku. EU by také podle usnesení neměla nutit rozvojové země do takových obchodních dohod, které se v rozsáhlé míře týkají standardů intelektuálního vlastnictví, protože ty v současnosti podle europoslanců nespĺňují specifické potřeby tradičního obyvatelstva.

Proti genderovým kvótám se postavilo jen 6 národních parlamentů

Komise 16. 1. 2013 informovala, že proti genderovým kvótám se ve standardní 8týdenní lhůtě postavilo jen 6 z 27 národních parlamentů (český, dánský, nizozemský, polský, švédský a britský), a tím pádem lze dovozovat, že [návrh](#), který Komise předložila v listopadu 2012 (více v příspěvku „Komise chce 40% zastoupení žen v řídicích orgánech firem“, [Monitoring listopad 2012](#)), je v souladu s principem subsidiarity. Český parlament se ohradil proti tomu, že konzultace s národními parlamenty probíhala zčásti i přes Vánoce, dánští zákonodárci zase rozporovali vhodnost právě 40% kvót (nastavení této hranice je podle nich nejasné), nizozemští a polští poslanci vyjádřili důvěru spíše ve vlastní národní opatření než v evropské řešení. Nehledě na výtku Švédska, že záměr genderových kvót fakticky znamená pokus o zavedení pracovněprávních institutů do oblasti, kde tyto instituty nemají tradici.

EP: Dluhy států eurozóny by se měly „dát na jednu hromadu“

Plénum EP 16. 1. 2013 poměrem 361:268:33 [schválilo](#) nelegislativní [zprávu](#) Sylvie Goulard podporující – zejm. navzdory Německu, frakci konzervativců a části frakce lidovců – vznik Evropského fondu pro zpětný odkup pohledávek (European Debt Redemption Fund) sdružujícího všechny dluhy členských států eurozóny, které přesahují 60% limit jejich zadlužení (ve vztahu k HDP). Podle zprávy by nemělo být vytvoření fondu tabu, a to již v dohledné době, stejně jako možnost zavést (co nejdříve) tzv. eurobondy. Komise se proti zprávě Goulardové nestaví tak ostře jak mnohé členské státy, není ale přesvědčena o tom, že by zmíněný fond bylo možné vytvořit v krátkodobém časovém horizontu (bez změny primárního práva). Zpravodajka počítá s tím,

že primárněprávní revize by bylo potřeba až k ustavení Evropské dluhové agentury s pravomocí vydávat dluhopisy EU a k vytvoření „nárazníkového“ (shock-absorbing) centrálního rozpočtu EU.

EP: Nezaměstnaní do 30 let musí dostat „garance“

Plénum EP 16. 1. 2013 poměrem 546:96:28 [podpořilo](#) záměr Komise, aby členské státy mladým nezaměstnaným (za něž by podle EP měli být považováni absolventi až do 30 let) „garantovaly“ do 4 měsíců práci nebo alespoň nabídku dalšího vzdělávání, učňovské přípravy nebo stáže (více v příspěvku „Komise chce, aby státy bojovaly s nezaměstnaností mladých“, [Ve zkratce...](#), [Monitoring prosinec 2012](#)). Uvedená praxe se uplatňuje např. ve Finsku. Aby v EU nevznikla „ztracená generace“, je potřeba podle EP (resp. zpravodajky nelegislativní [zprávy](#) Pervenche Berès) investovat do zaměstnanosti alespoň 25 % prostředků ze strukturálních fondů, zejm. z ESF. Rada by se měla otázkou zabývat neformálně ve dnech 7.–8. 2. 2013 a formálně 28. 2. 2013. Podle odhadů by celý systém garancí měl jen pro eurozónu stát na 21 mil. € ročně. Předmětem debat bude i zmíněná 4měsíční lhůta. Např. Velká Británie prosazuje lhůtu 6 měsíců.

Rada EU posílá do Mali jen výcvikovou misi

Důležitý problém v oblasti zahraniční politiky EU v lednu 2013 představovala situace v Mali. Rada se kvůli událostem v této africké zemi sešla 17. 1. 2013 na [mimořádném jednání](#), na kterém odsoudila činy teroristických skupin a vyjádřila podporu Francii, která se v oblasti rozhodla k ozbrojenému zásahu na podporu malijské armády. EU jako taková vyjádřila připravenost angažovat se v konfliktu prostřednictvím finanční pomoci pro mezinárodní misi na podporu Mali, která by byla vedena africkými zeměmi. Na její nasazení by mělo být vyčleněno 50 mil. €. Pokud jde o přímé vojenské angažmá EU, Rada se rozhodla na žádost malijských orgánů odpovědět zřízením výcvikové mise v Mali, která by měla pomáhat tamní armádě prostřednictvím výcviku a poradenství. Mise, v jejímž čele stojí francouzský brigádní generál François Lecointre, by se ale neměla účastnit bojových operací. Situace v Mali byla vedle tématu jižního sousedství EU, transatlantických vztahů a politiky EU v arktické oblasti také jedním z hlavních témat [řádného zasedání](#) Rady pro zahraniční věci 31. 1. 2013. Je ovšem nutno říci, že rozsah angažmá v Mali, k němuž EU vyjádřila ochotu, neušel ani kritice. Byla to zejm. Francie, která žádala větší angažmá včetně možného užití bojových skupin EU schopných rychlého nasazení.

Tato žádost se ale [podle](#) francouzského poslance podvýboru SEDE Arnauda Danjeana setkala mezi členy EU se smíšenými reakcemi.

EP: Pravidla pro příruční zavazadla mají být jednotná

Poslanci EP 17. 1. 2013 [debatovali](#) s komisařem Karlem De Guchtem o revizi pravidel týkajících se práv cestujících letadly ([nařízení č. 261/2004](#)), jež se připravuje na první polovinu roku 2013. Z diskuse vyplynulo, že řada poslanců (s výjimkou konzervativců a v zásadě i komisaře samého) by se nestavěla proti zavedení jednotných pravidel pro příruční zavazadla, zejm. pokud jde o kvantitativní omezení, která jsou s nimi spjata, či „arbitrární“ poplatky, jimiž některé aerolinky příruční zavazadla, která mají cestující navíc, zatěžují. Primárně levicové poslance v tomto směru podporují i letištní bezcelní obchody, neboť restriktce leteckých společností dopadají zprostředkovaně i na ně: zákazníci v nich méně nakupují.

2 mld. € pro Řecko

Podle Rady ECOFIN, která [zasedala](#) 21. 1. 2013, splnilo Řecko požadavky EU a získá 2 mld. € z druhé části balíku druhé finanční pomoci (více v příspěvku „Řecko získalo včas další část potřebné půjčky“, [Monitoring prosinec 2012](#)). Rada EFSF formálně odsouhlasí také výplatu 7,2 mld. € na rekapitalizaci řeckých bank. Řecko zahájilo reformy hlavně v oblasti daní a trhu s energiemi.

Evropský semestr v plném proudu

Rada ECOFIN 22. 1. 2013 [zhodnotila](#) Komisí vydanou zprávu o růstu (více v příspěvku „Roční analýza růstu 2013 uveřejněna“, [Monitoring listopad 2012](#)). Uvedla, že priority identifikované v roce 2012 zůstávají platné i pro rok 2013. Jedná se o (1) provádění diferencované fiskální konsolidace, která bude brát ohled na růst, (2) obnovení běžného úvěrování ekonomiky, (3) podporu růstu a konkurenceschopnosti, (4) řešení nezaměstnanosti a sociálních dopadů krize a (5) modernizaci veřejné správy. Zpráva zároveň odstartovala evropský semestr. V březnu 2013 bude Evropská rada hodnotit připravenost reformních programů a stabilizačních a konvergenčních programů členských států. 30. 1. 2013 [začaly](#) na evropském semestru pracovat výbory EP spolu s národními parlamenty členských států EU. Poslanci se shodli, že národní parlamenty musejí mít lepší mechanismy, kterými by kontrolovaly evropeizaci rozhodování a zajistily, aby se unijní prostředky vynakládaly co nejefektivněji. Poslanci zdůraznili potřebu demokratické legitimacy na všech úrovních EU, neboť evropský semestr způsobuje pravý opak tím, že mění aktéra, který určuje ekonomické prio-

rity zemí. V následujících měsících se budou výbory EP snažit představit mechanismy, které by národním parlamentům umožňovaly proces koordinace ekonomik EU lépe monitorovat a kontrolovat.

Rada podpořila dan z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce

Rada 22. 1. 2013 [podpořila](#) – údajně bez hlasování, za pouhé abstence ČR, Lucemburka, Malty a Velké Británie – zavedení posílené spolupráce v otázce daně z finančních transakcí. Komise příslušný návrh, jenž vznikl z iniciativy 11 členských států (Německo, Francie, Estonsko, Belgie, Řecko, Portugalsko, Slovensko, Španělsko, Slovinsko, Rakousko a Itálie), předložila v říjnu 2012 poté, co Rada nedosáhla jednomyslné shody stran původního návrhu koncipovaného pro všech 27 členských států EU, který počítal s tím, že daň z obchodů s dluhopisy a akciemi bude činit 0,1% a z obchodů s deriváty 0,01% (více v příspěvku „11 členských států chce zavést daň z finančních transakcí formou posílené spolupráce, Komise je pro“, [Ve zkratce..., Monitoring říjen 2012](#)). Komise by měla v následujícím období (do poloviny února 2012) předložit návrh, který bude definovat konkrétní parametry daně v režimu posílené spolupráce (lze očekávat, že vyjde ze svého původního [návrhu](#) a bude maximálně eliminovat možnost obcházení placení daně, aby se roční výnos pohyboval v rozmezí 20–37 mld. €). Účastníci se státy by o něm měly rozhodovat jednomyslně (i když diskuse by se měly účastnit všechny členské státy EU). EP, který se k otázce vyjádřil v prosinci 2012 (více v příspěvku „EP podpořil daň z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce“, [Ve zkratce..., Monitoring prosinec 2012](#)), se i nadále staví za to, aby daň z finančních transakcí byla (v ideálním případě) zavedena celosvětově a aby se na definování jejích konkrétních parametrů mohl EP – s odkazem na čl. 333 odst. 2 Smlouvy o fungování EU – podílet atypicky prostřednictvím procedury spolurozhodování. Obecným cílem EP mj. je, aby se výnos daně stal příjmem rozpočtu EU. Zavedení daně podporují také odbory (ETUC), proti je business (např. BusinessEurope).

Budoucnost britského členství v EU s otazníkem

Pozornost členských zemí EU i představitelů unijních institucí se v lednu 2013 výrazně upřela směrem k Velké Británii a jejímu ministerskému předsedovi Davidu Cameronovi. V souvislosti s tím, že vstoupil v platnost tzv. fiskální pakt, kterého se Velká Británie (spolu s ČR) neúčastní, ale i s dalšími návrhy na výrazné změny zejm. v oblasti

hospodářské integrace [vyslovil](#) britský premiér již na začátku měsíce pro média několikrát znepokojení nad tím, že země eurozóny ve snaze o změny za účelem záchranu společné měny usilují o změnu samotné podstaty EU. Velká Británie by proto v této souvislosti chtěla využít svého práva žádat úpravu podmínek svého členství. Premiér Cameron si tímto způsobem do určité míry připravoval půdu pro projev týkající se právě možných jednání o změnách podmínek členství Velké Británie v EU v případě dalšího posilování integrace v rámci eurozóny. Ve veřejném mínění přitom stoupá podpora alternativě vystoupení státu z EU, o které hovoří i někteří představitelé Cameronovy Konzervativní strany volající po referendu o setrvání Velké Británie v EU. Sám britský premiér přitom ještě před dlouho očekávaným projevem, který se týkal budoucnosti jeho země v EU a který byl nakonec přednesen 23. 1. 2013, opakovaně zdůrazňoval, že on sám referendum o setrvání v EU nepodporuje, jak mu podsouvá opozice. Jde mu jen o přehodnocení vztahů mezi EU a Británií, o kterém by se mělo jednat. V samotném [projevu](#) předneseném v Londýně britský premiér slíbil znovu jednat o podmínkách členství Velké Británie v EU v případě, že jeho strana zvítězí v parlamentních volbách v roce 2015. Výsledky jednání by potom měly být stvrzeny lidovým hlasováním. Jednání mezi Velkou Británií a EU by se měla týkat legislativy v oblasti životního prostředí, sociální politiky, justiční spolupráce a také většího zapojení národních parlamentů do legislativního procesu v EU. Premiér Cameron ovšem současně varoval před samotným vystoupením země z EU, které by podle jeho slov bylo jednosměrnou jízdou, bez možnosti návratu. Britským národním zájmům podle něho nejlépe slouží členství ve flexibilní EU schopné adaptovat se na nové výzvy a pro takovou EU je podle něho také nejlepší, pokud je Velká Británie jejím členem. Sám Cameron ve svém projevu odmítl být označován za „britského izolacionistu“; nejde mu podle jeho slov jen o vyjednání lepších podmínek pro Británii, ale také pro Evropu jako takovou, která se potýká s problémy eurozóny, hospodářskou stagnací, stagnací vlastní konkurenceschopnosti a odtržeností institucí, které sama vytvořila, od vlastních občanů.

IMCO je pro změnu uznávání profesních kvalifikací

Výbor IMCO 23. 1. 2013 [schválil](#) se zpožděním a poměrem 33:4:2 [zprávu](#) Bernadette Vergnaud týkající se změny [směrnice č. 2005/36](#) o uznávání profesních kvalifikací, kterou Komise uveřejnila v prosinci 2011 (více v příspěvku „Uznávání odborných kvalifikací projde revizí“, [Monitoring prosinec 2011](#)). IMCO se vypořádával s více než 700 pozměňovací-

mi návrhy. Nově by členské státy měly moci fakultativně využívat tzv. profesních karet, jejichž prostřednictvím (resp. prostřednictvím systému [IMI](#)) by měly být kvalifikace „přenositelné“ napříč EU (pokud se nicméně státy pro karty rozhodnou, mělo by pro ně být jejich používání povinné a členské státy by měly na požadavky na informace z nich reagovat do 3 týdnů). Totéž by se analogicky mělo týkat i zákazu činnosti např. lékařů či profesí v sektoru bezpečnosti v jednom členském státě: daná informace by měla být k dispozici do 48 hodin. Lékaři by nadto měli plnit jazykové a odborné požadavky přijímajícího členského státu. Architekti by měli mít dokončené vzdělání v délce min. 4 let, pokud splní požadavek 2leté praxe, jinak by vzdělání mělo trvat min. 5 let. Zdravotní sestry by za sebou měly mít min. 12 let vzdělání, ale výjimky (10 let) by měly být možné, prokáže-li se srovnatelnost absolvovaného kurikula. Pokud jde o tzv. částečný přístup k profesím, které nejsou v jednotlivých členských státech srovnatelné, pak IMCO doporučuje řešit nastalé eventuality případ od případu, ovšem s tím, že zamítnutí přístupu by mělo být jen tím nejkrajnějším řešením (bude-li to v „obecném zájmu“).

IMCO reagoval na sdělení o „lepší správě“ vnitřního trhu

Výbor IMCO 23. 1. 2012 přijal poměrem 32:0:2 [zprávu](#) Andrease Schwaba reagující na sdělení Komise o „lepší správě“ vnitřního trhu, jež bylo uveřejněno v červnu 2012 (více v příspěvku „Komise chce „lépe spravovat“ vnitřní trh a posílit sektor služeb“, [Monitoring červen 2012](#)). IMCO klade ještě větší důraz na vymáhání platných pravidel (zejm. za využití čl. 260 odst. 3 Smlouvy o fungování EU, popř. i předložení vhodného legislativního návrhu). Při přijímání nové nebo revidované legislativy by měla probíhat ještě intenzivnější komunikace nejen mezi zainteresovanými aktéry a odpovědnými národními autoritami, ale také s občanskou společností, a měla by být předkládána skutečně relevantní hodnocení dopadu (impact assessments). Obdobně by měla být (nově) posuzována i navazující národní legislativa (tzv. single market test). IMCO souhlasí s tím, aby Komise naplňování uvedených požadavků monitorovala a v rámci tzv. evropského semestru (každoročního strukturovaného hodnocení ekonomik členských států EU ze strany Komise). Plénum by mělo o zprávě hlasovat v únoru 2013.

Komise zahájila strategii pro čistá paliva

Komise 24. 1. 2012 [zahájila](#) „strategii pro čistá paliva“ s cílem zajistit v EU (1) rozvoj čerpacích stanic pro alternativní paliva (zejm. elektřina a vodík plus

zemní plyn, a to nejen v oblasti silniční, ale i vodní a námořní dopravy) a (2) společné normy pro jejich konstrukci a používání. Politická opatření se podle Komise dosud primárně věnovala konkrétním palivům (např. LPG) a vozidlům a otázka distribuce paliv jimi nebyla zohledňována. V případě elektřiny by měl v každém členském státě EU vzniknout do roku 2020 minimální počet dobíjecích stanic (v celé EU by jich v roce 2020 mělo být 8 mil., z čehož 10% – za cca 8 mld. € – by mělo být veřejných), u nichž bude využívána společná tzv. zástrčka typu 2 (která se nepoužívá ve Francii a Velké Británii). Přestože není jasné, kolik elektromobilů bude v té době v používání, po ČR se požaduje 13 tis. dobíjecích stanic (v roce 2011 jich v zemi bylo pouze 23). Obdobné opatření platí i pro vodík, ovšem mělo by se dotknout jen 14 členských států, kde je toto palivo k dispozici, a týkat se zejm. společných norem palivových čerpacích stanic. Pokud jde o zkapalněný zemní plyn (LNG; primárně pro užitkové automobily), je v EU jen 35 čerpacích stanic, z čehož 22 ve Velké Británii. Komise proto navrhuje, aby do roku 2020 byly u silnic hlavní transevropské dopravní sítě čerpací stanice k dispozici min. každých 400 km (celkem by jich tedy mělo být alespoň 180). Co se týče stlačeného zemního plynu (CNG), který v EU využívá cca 0,5% osobních automobilů (1 mil.), Komise počítá, že do roku 2020 bude v EU takových vozidel alespoň 10 mil. a čerpací stanice budou k dispozici každých 150 km. MPO ČR se k plánům Komise (zejm. k požadavku na 13 tis. dobíjecích stanic) [postavilo](#) zdrženlivě, ale rozhodně ne skepticky, obdobně jako řada jiných členských států. Řada zainteresovaných aktérů (zejm. environmentálních organizací) by uvítala, aby plány Komise byly ještě ambicióznější (např. aby zahrnovaly i požadavky na dostupnost „superetanolu“ E85 a nevztahovaly se jen na silniční dopravu, ale i na dopravu železniční, která je v EU elektrifikována jen z cca 50%).

IMCO v oblasti veřejných zakázek podporuje „svobodu volby“

Výbor IMCO 24. 1. 2013 [schválil](#) poměrem 25:5:8 [zprávu](#) Marca Tarabellu týkající se chystané změny pravidel pro zadávání veřejných zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb ([směrnice č. 2004/18](#)), již Komise (spolu s dalšími návrhy) předložila v prosinci 2011 (více v příspěvku „Komise reviduje pravidla pro zadávání veřejných zakázek“, [Monitoring prosinec 2011](#)). IMCO v oblasti veřejných zakázek podle zpravodaje údajně podporuje „svobodu volby“, v praxi to znamená, že výběr veřejných zakázek by se měl řídit zásadou „ne nejlevnější, ale nejlepší“, tj. v úvahu by měla být brána i kritéria sociální či envi-

ronmentální (udržitelnost, náklady životního cyklu ap.). IMCO to (eufemisticky) popisuje jako koncept MEAT (most economically advantageous tender; ekonomicky nejvýhodnější nabídka) – a učinil tak již v případě revize „klasické“ směrnice o zadávání veřejných zakázek (více v příspěvku „IMCO k novým pravidlům pro zadávání veřejných zakázek“, Ve zkratce..., [Monitoring prosinec 2012](#)). Nová pravidla by měla v maximální možné míře vycházet vstříc malým a středním podnikům, např. by mělo být možné zakázky na 500 tis. € záměrně (fakultativně) rozdělovat na menší části (na druhou stranu by za této situace každá součást řetězce měla být adekvátně za plnění zakázky odpovědná). Celá agenda veřejných zakázek by se rovněž měla elektronizovat a debyrokratizovat (mj. zavedením „pasu“ prokazujícího fakt, že subjekt splňuje kritéria pro účast v příslušné veřejné zakázce, možností otevřených, byť podmíněných spolupráce veřejných autorit při realizaci veřejných zakázek či možností modifikovat /navýšit i o více než 10%/ již uzavřené kontrakty bez nového výběrového řízení). Nová norma by se neměla (až na výjimky) dotýkat sektoru sociálních, zdravotních, vzdělávacích a právních služeb ani sektoru nákladní a (mezinárodní) osobní železniční dopravy. Ještě není jisté, zda se IMCO pokusí dojednat kompromis s Radou již v prvním čtení.

Komise zvažuje změny směrnice o turistických službách

Komise 28. 1. 2013 [oznámila](#), že na jaře 2013 představí změny [směrnice č. 90/314](#) o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy. Eventualitou je i úplné zrušení normy, protože zvyky spotřebitelů se za 23 let od jejího přijetí – zejm. díky internetu – výrazně změnily, především pak v tom směru, že spotřebitelé si své cestovní „balíčky“ (letenka, ubytování, fakultativní zájezdy ap.) zpravidla sestavují sami, individuálně. Již v listopadu 2009 byla k dané problematice otevřena [veřejná konzultace](#), v dubnu 2010 se uskutečnil workshop a v červnu 2012 tematická [konference](#).

Rada debatovala o implementaci směrnice týkající se dobrých životních podmínek prasat

Rada ministrů zemědělství se na zasedání 28. 1. 2013 [věnovala](#) nejen „velkým“ otázkám reformy SZP a SRP (více výše), ale také rozsahem menším, nicméně z hlediska ČR poměrně důležitému tématu – implementaci a uplatňování směrnice o podmínkách skupinového ustájení prasnic. EK na zasedání prezentovala [zprávu](#) týkající se stavu implementace této legislativy na základě nejnovějších informací, které obdržela od členských států. Problémem je

skutečnost, že zástupci některých členských států se obávají, aby nerovnoměrná implementace předpisu napříč členskými státy nezpůsobila nekalou konkurenci ze strany producentů, kteří příslušná finančně náročná opatření implementovali nedostatečně. Na trhu by tak mohla nastat podobně problematická situace, jako tomu bylo začátkem roku 2012 v případě vajec a otázky implementace předpisů týkajících se podmínek klecových chovů nosnic. EK proto přislíbila, že vůči státům porušujícím pravidla implementace uplatní příslušné procedury. Podobně jako tomu bylo v případě nechvalně známé legislativy týkající se klecových chovů nosnic, i v tomto případě máme co do činění se směrnicí, která byla přijata již v roce 2001, tedy ještě před vstupem ČR do EU. Požadavky se týkají skupinového ustájení prasnic, minimálních požadavků na podestýlku ap. Do 1. 1. 2013 měly všechny členské státy tyto požadavky implementovat, za tím účelem by měly být v následujícím období vykonávány cílené kontroly. [Podle](#) náměstkyně českého ministra zemědělství Jaroslavy Beneš Špalkové v ČR všechny aktivní chovy prasat do 1. 1. 2013 tyto požadavky splnily. Obava však byla z nedostatečné implementace předpisů v okolních zemích. Ministerstvo zemědělství by tak stálo před dilematem, zda chránit české chovatele před nekalou konkurencí (deformovanou nota bene unijním předpisem) z těchto zemí, a riskovat tak možný nárůst cen vepřového masa, jako tomu bylo loni v případě vajec.

Komise přijala akční plán pro maloobchod

Komise 31. 1. 2013 [přijala akční plán](#) pro maloobchod a [zelenou knihu](#) o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v rámci dodavatelského řetězce potravinářského a nepotravinářského zboží a současně zahájila [veřejnou konzultaci](#) otevřenou do 30. 4. 2013. [Cílem](#) je podle Komise posílit postavení spotřebitelů, zlepšit dostupnost maloobchodních služeb, zajistit spravedlivější a udržitelnější obchodní vztahy a lepší propojení maloobchodu s inovacemi a vytvořit lepší pracovní prostředí, např. lepším sladěním potřeb zaměstnavatelů a dovedností zaměstnanců, to vše (v rámci 11 prioritních opatření) do konce roku 2014. Za uvedeným účelem Komise zřídí stálou skupinu pro maloobchodní konkurenceschopnost.

Komise chce prozkoumat právní překážky přeshraničního obchodu s pojištěním

Komise 31. 1. 2013 [oznámila](#), že chce prozkoumat právní překážky přeshraničního obchodu s pojiště-

ním (zejm. s pojištěním motorových vozidel, cestovním pojištěním či životním pojištěním). Proto „vyhlásila [výzvu](#) k vyjádření zájmu pro odborníky, aby se tímto problémem zabývali“. Měla by to být právě skupina odborníků, kdo určí, do jaké míry existující „rozdíly ve smluvním právu brání přeshraniční distribuci a využívání pojištění evropskými podniky a spotřebiteli“. Skupina by měla připravit zprávu do konce roku 2013 a Komise poté rozhodnout o případných následných opatřeních. Daný krok Komise meritorně navazuje na kontroverzní (byť fakultativní) společnou evropskou právní úpravu prodeje, jejíž zavedení bylo navrženo v říjnu 2011 (více v příspěvku „Přeshraniční obchod v EU se má řídit“, [Monitoring říjen 2011](#)).

Komise vyzvala k celoevropskému zákazu 4-MA

Komise 31. 1. 2013 vedle uveřejnění [zprávy](#) o trhu s drogami v EU [vyzvala](#) k celoevropskému zákazu drogy 4-MA (4-metamfetamin), jež je podobná amfetaminu. Přestože je látka v 10 zemích EU (Rakousko, Kypr, Dánsko, Francie, Německo, Maďarsko, Irsko, Litva, Nizozemsko a Spojené království) ilegální, v letech 2010–2012 údajně zapříčinila 21 úmrtí ve 4 zemích (Belgie, Dánsko, Nizozemsko a Spojené království). Návrh Komise by měla Rada schvalovat kvalifikovanou většinou.

Komise chce posílit bezpečnosti sítí a informačních systémů

Komise by měla patrně 7. 2. 2013 předložit návrh směrnice o bezpečnosti sítí a informačních systémů. Správci „kritické infrastruktury“ (tj. takové, na jejímž fungování závisí zdraví, bezpečnost nebo stávající ekonomická situace občanů nebo vlád; údajně i Facebook, Google či Amazon) by zejm. měli povinně informovat dedikované národní orgány při každém vážném pokusu o její narušení (např. napadení zvnějšku). Národní orgány by pak měly data dále předávat unijní agentuře ENISA (s důležitou koordinační a v zásadě i dohledovou rolí). Pokud správci infrastruktury nebudou respektovat stanovená pravidla, členské státy by je měly být oprávněny sankcionovat (samotné sankce by si měly stanovovat členské státy). Návrh by měl být doprovázen i tematickým sdělením z pera komisařek Neelie Kroes, Cecilia Malmström a Catherine Ashton. Podle Komise dosahují na poli kyberbezpečnosti uspokojivých výsledků jen některé členské státy, zejm. Velká Británie, Francie, Německo, Estonsko, Finsko, Nizozemsko, Švédsko a Dánsko.

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Plénium EP ve dnech 14.–17. 1. 2013

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Andrey Cozzolina týkající se městského rozvoje jako příspěvku k hospodářskému růstu (A7-0406/2012)	473	Cabrnoch, Češková, Kožušník, Ouzký, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	46	-	12	Strejček
Zpráva Dereka Vaughana týkající se úlohy územního rozvoje v politice soudržnosti (A7-0421/2012)	495	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Ouzký, Vlasák, Zahradil	48	Kožušník, Tošenovský	21	Strejček
Zpráva Leonarda Domeniciho týkající se ratingových agentur (A7-0221/2012)	579	-	41	-	60	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil
Zpráva Leonarda Domeniciho týkající se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) a správců alternativních investičních fondů (A7-0220/2012)	599	-	27	-	68	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil
Zpráva Leny Kolarska-Bobińske týkající se úlohy politiky soudržnosti EU v zavádění nové evropské energetické politiky (A7-0437/2012)	530	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	112	-	29	-
Zpráva Eiji-Riitty Korhola týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných přípravků (A7-0391/2012)	671	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	16	-	10	-

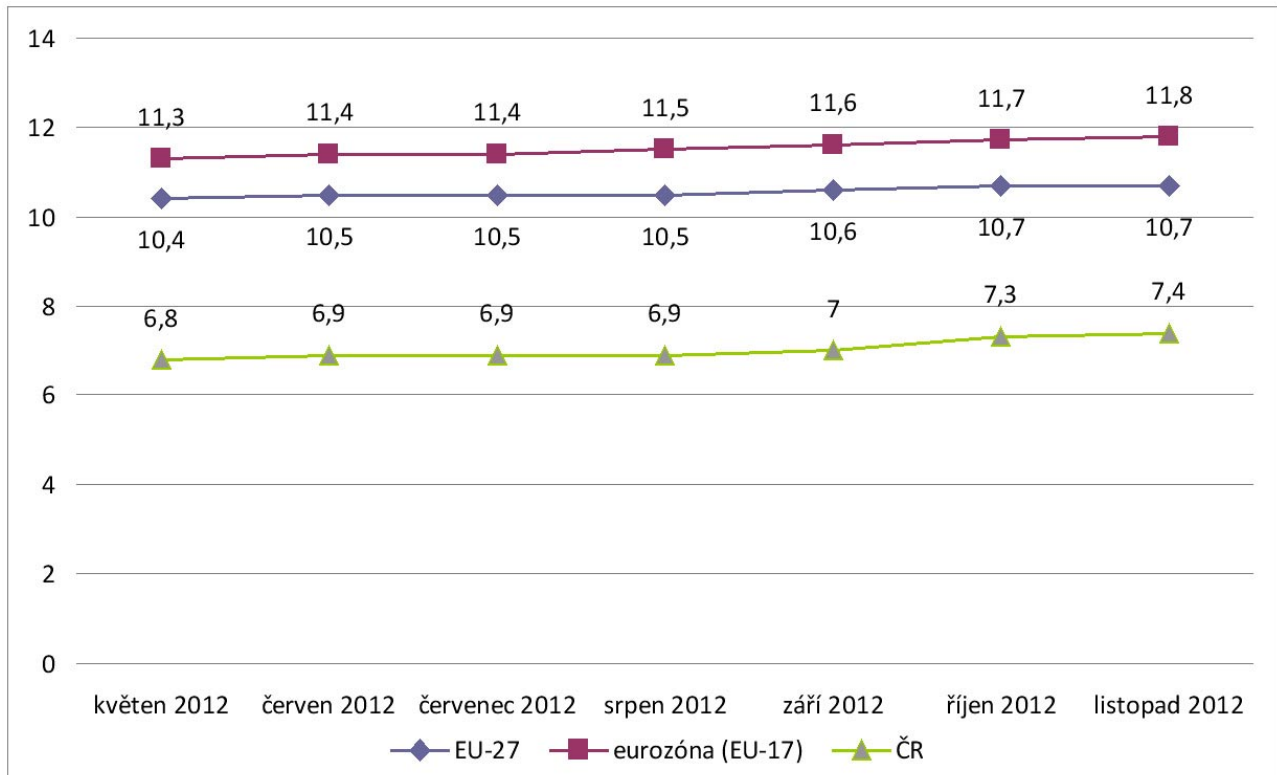
Poznámky

1. Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.
2. Označení projednávaných návrhů vychází z pojmenování příslušných položek samotným EP.

VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE EUROSTAT

↓ *Inflace* činila v prosinci 2012 v eurozóně 2,2%, v EU-27 2,3 %. V prosinci 2011 byla v eurozóně na úrovni 2,7%, v EU-27 3,0 %.

Vývoj míry nezaměstnanosti v EU-27, eurozóně a ČR (v %)

Zdroj: [Eurostat](#)

Vládní dluh členských států EU (v % HDP)

Vládní dluh členských států EU byl ve 2. a 3. čtvrtletí 2012 v průměru na úrovni 90 % (eurozóna), resp. 85,1 % HDP (EU-27). V témže období v roce 2011 činil v eurozóně 86,8 % a v EU-27 81,5 % HDP.

Stát	3. kvartál 2011	2. kvartál 2012	3. kvartál 2012
Belgie	98,3	102,5	101,6
Bulharsko	15,0	16,5	18,7
Česká republika	39,8	43,5	44,9
Dánsko	49,0	46,5	47,5
Německo	80,9	82,4	81,7
Estonsko	6,0	7,3	9,6
Irsko	103,6	111,1	117,0
Řecko	163,7	149,2	152,6
Španělsko	66,7	76,0	77,4
Francie	85,3	91,0	89,9
Itálie	119,9	126,0	127,3
Kypr	66,6	82,8	84,0
Lotyšsko	44,0	43,0	40,4
Litva	37,3	40,4	40,6
Lucembursko	18,7	21,0	20,9
Maďarsko	83,4	78,9	78,6
Malta	68,5	75,6	73,1
Nizozemsko	64,8	68,2	69,5
Rakousko	71,6	75,0	73,7
Polsko	56,3	57,0	55,9
Portugalsko	110,4	117,4	120,3
Rumunsko	32,7	35,6	35,2
Slovinsko	44,3	48,2	48,2
Slovensko	42,2	50,1	51,2
Finsko	47,8	52,0	51,1
Švédsko	36,5	37,3	37,4
Velká Británie	83,9	86,4	87,8

Zdroj: [Eurostat](#)

Poznámka

Přehled obsahuje statistické údaje Eurostat zveřejněné v lednu 2013.

VEŘEJNÉ KONZULTACE V ÚNORU 2013

Popis konzultace	Oblast	Konzultace otevřena do
<u>Přiměřenost výrobních kapacit, kapacitní mechanismy a vnitřní trh s elektřinou</u>	Energetika	7. 2. 2013
<u>Integrovaný trh pro posílení elektronického obchodování v EU</u>	Vnitřní trh	15. 2. 2013
<u>Akt v přenesené pravomoci o poregistračních studiích účinnosti léčivých přípravků</u>	Veřejné zdraví	18. 2. 2013
<u>Realizace evropských referenčních sítí v kontextu směrnice o přeshraniční zdravotní péči</u>	Veřejné zdraví	22. 2. 2013
<u>Integrovaný trh doručování balíků pro růst elektronického obchodování v EU</u>	Vnitřní trh	22. 2. 2013
<u>Strukturální varianty posílení evropského systému obchodování s emisními povolenkami</u>	Životní prostředí	28. 2. 2012
<u>Přezkum tematické strategie EU o znečišťování ovzduší a souvisejících politik</u>	Životní prostředí	4. 3. 2012
<u>Revize předpisů EU týkajících se koordinace dávek dlouhodobé péče a dávek v nezaměstnanosti</u>	Zaměstnanost a sociální věci	5. 3. 2013
<u>Ochrana know-how v podnicích a ve výzkumu</u>	Vnitřní trh	8. 3. 2013
<u>Předpoklady vzniku plánovacích a informačních služeb pro multimodální cestování v Evropě</u>	Doprava	12. 3. 2013
<u>Humanitární pomoc EU: Splňuje svůj účel?</u>	Zaměstnanost a sociální věci	15. 3. 2013
<u>Sdělení o energetických technologiích a inovacích</u>	Energetika	15. 3. 2013
<u>Pravidla státní podpory v odvětví zemědělství a lesnictví</u>	Zemědělství	20. 3. 2013
<u>Nekonvenční fosilní paliva (např. plyn z břidlic) v Evropě</u>	Životní prostředí	23. 3. 2013
<u>Občanskoprávní vymáhání práv duševního vlastnictví: účinnost řízení a dostupnost opatření</u>	Vnitřní trh	30. 3. 2013
<u>Revize směrnice č. 97/68 o emisích z motorů nesilničných pojízdných strojů</u>	Vnitřní trh	8. 4. 2013
<u>Přezkum evropské politiky v oblasti ekologického zemědělství</u>	Zemědělství	10. 4. 2013
<u>Přeshraniční přemístění sídla zapsané společnosti</u>	Vnitřní trh	16. 4. 2013
<u>Přezkum režimů SZP pro poskytování zemědělských produktů dětem ve školách</u>	Zemědělství	22. 4. 2013

Poznámky

1. Nově otevřené konzultace jsou podbarveny.
2. Označení veřejných konzultací vychází z pojmenování příslušných položek Komisí.

KALENDÁŘ NA ÚNOR 2013

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
4	5	6	7	8
Rada COREPER I	Rada COREPER II COREPER I	Rada COREPER I	Rada Evropská rada GAC	Rada Evropská rada
EP Plénium AFCO	EP Plénium	EP Plénium AFET	EP Plénium	
11	12	13	14	15
Rada Eurozóna COREPER II	Rada ECOFIN	Rada COREPER II COREPER I	Rada COREPER II	Rada EYC
18	19	20	21	22
Rada FAC COMPETITIVENESS	Rada COMPETITIVENESS	Rada COREPER II COREPER I	Rada COREPER II	Rada TTE
EP AFCO, AFET, CONT, CRIM, DEVE, ECON, ENVI, FEMM, PECH, TRAN	EP AFCO, AFET, CONT, CRIM, DEVE, ECON, ENVI, FEMM, LIBE, PECH, PETI, REGI, TRAN	EP AGRI, BUDG, CULT, DROI, EMPL, INTA, ITRE, JURI, LIBE, PETI, SEDE	EP AGRI, CULT, DROI, EMPL, INTA, ITRE, JURI, LIBE, SEDE	
25	26	27	28	
Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada COREPER II COREPER I	Rada EPSCO COREPER II	
EP AFET, ECON, ENVI	EP AFCO, ECON, ENVI, SEDE	EP Plénium	EP Plénium BUDG	

SEZNAM ZKRATEK

AFCO	Constitutional Affairs Committee (Výbor EP pro ústavní záležitosti)
AFET	Foreign Affairs Committee (Výbor EP pro zahraniční věci)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
AGRICULTURE AND FISHERIES	Agriculture and Fisheries Council (Rada pro zemědělství a rybolov)
BUDG	Budget Committee (Výbor EP pro rozpočet)
CELAC	Community of Latin American and Caribbean States (Společenství latinskoamerických a karibských států)
CER	Community of European Railway and Infrastructure Companies (Společenství evropských železničních společností)
CNG	Compressed Natural Gas (stlačený zemní plyn)
CONT	Budgetary Control Committee (Výbor EP pro rozpočtovou kontrolu)
Coreper	Comité des Représentants Permanents (Výbor stálých zástupců)
CRA	Credit Rating Agency (ratingová agentura)
ČEZ	České energetické závody
ČR	Česká republika
DEVE	Development Committee (Výbor EP pro rozvoj)
DPH	daň z přidané hodnoty
DROI	Human Rights Subcommittee (Podvýbor EP pro lidská práva)
EC	European Community (Evropské společenství)
ECB	European Central Bank (Evropská centrální banka)
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Rada pro hospodářské a finanční záležitosti)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
EDPS	European Data Protection Supervisor (Evropský úřad na ochranu dat)
EEC	European Economic Community (Evropské hospodářské společenství)
EFSF	European Financial Stability Facility (Evropský nástroj finanční stability)
EFSM	European Financial Stabilization Mechanism (Evropský mechanismus finanční stabilizace)
EIB	European Investment Bank (Evropská investiční banka)
EK	Evropská komise
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENISA	European Network and Information Security Agency (Evropská agentura pro bezpečnost sítí a informací)
ENSREG	European Nuclear Safety Regulators Group (Skupina evropských jaderných regulátorů)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
EP	Evropský parlament
ER	Evropská rada
ES	Evropské společenství
ESD	Evropský soudní dvůr
ESF	Evropský sociální fond
ESM	European Stability Mechanism (Evropský stabilizační mechanismus)
ESMA	European Securities and Markets Authority (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy)
ETF	European Transport Workers' Federation (Evropská federace pracovníků v dopravě)
ETUC	European Trade Union Confederation (Evropská konfederace odborových organizací)
EU	Evropská unie
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FAC	Foreign Affairs Council (Rada pro zahraniční věci)
FP	finanční perspektiva

G20	skupina ministrů financí a guvernérů centrálních bank Argentiny, Austrálie, Brazílie, Kanady, Číny, Francie, Německa, Indie, Indonésie, Itálie, Japonska, Mexika, Ruska, Saudské Arábie, Jižní Afriky, Jižní Koreje, Turecka, Velké Británie, Spojených států amerických a EU)
GAC	General Affairs Council (Rada pro všeobecné záležitosti)
HDP	hrubý domácí produkt
HMU	hospodářská a měnová unie
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JE	jaderná elektrárna
JHA	Justice and Home Affairs Council (Rada pro spravedlnost a vnitřní věci)
LIBE	Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)
LNG	Liquefied Natural Gas (zkapalněný zemní plyn)
LPG	Liquefied Petroleum Gas (zkapalněný ropný plyn)
MEAT	most economically advantageous tender (ekonomicky nejvýhodnější nabídka)
MMF	Mezinárodní měnový fond
MPO ČR	Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
OSN	Organizace spojených národů
PECH	Fisheries Committee (Výbor EP pro rybolov)
PETI	Petition Committee (Výbor EP pro petice)
REGI	Regional Development Committee (Výbor EP pro regionální rozvoj)
SAPS	Single Area Payment Scheme (systém jednotné platby na plochu)
SEDE	Security and Defence Subcommittee (Podvýbor EP pro bezpečnost a obranu)
SKIPCP	subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů
SNFC	Société nationale des chemins de fer français (Národní společnost francouzských železnic)
SPS	Single Payment Scheme (systém jednotné platby)
SRP	společná rybářská politika
SZP	společná zemědělská politika
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
UEAMPE	European Association of Craft, Small and Medium-Sized Enterprises (Evropská asociace živnostníků a malých a středních podniků)
WTO	World Trade Organisation (Světová obchodní organizace)

SLOVNÍČEK

acquis Společenství

Společná práva a závazky všech členských států v rámci EU. Acquis sestává mj. z obsahu, principů a politických cílů smluv, legislativy přijaté při jejich aplikaci, z deklarácí a rezolucí EU nebo mezinárodních smluv, jež EU uzavřela (popř. smluv uzavřených mezi členskými státy EU v oblasti jejich aktivit).

Amsterodamská smlouva

Revize primárního práva, která mění do té doby platná znění Smlouvy o ES a Smlouvy o EU. Byla podepsána 2. 10. 1997 a v platnost vstoupila 1. 5. 1999 (viz také „primární právo“).

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

Coreper

Výbor stálých zástupců členských států EU v Bruselu (akronym francouzského Comité des Représentants Permanents). Jeho úkolem je asistence členským státům – projednávání a příprava návrhů, o nichž poté rozhoduje Rada, a udržování kontaktu s ostatními institucemi EU, zejm. s Komisí. Existuje ve dvou podobách. Coreper II je složen z vyslanců stálých misí, věnuje se především politicky a ekonomicky nejdůležitějším otázkám (společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální otázky, rozpočet, příprava materiálů pro zasedání Evropské rady). Coreper I je složen z nižších diplomatických úředníků a zabývá se ostatními body agendy (viz také „Komise“ a „Rada“).

deriváty

Komplexní finanční instrumenty, jejichž hodnota je odvozena od hodnoty tzv. bazického instrumentu (cenný papír, komodita ap.). Mají termínovaný charakter (dochází ke zpoždění mezi sjednáním obchodu a jeho plněním) a jsou využívány např. k zajištění před budoucím růstem či poklesem ceny bazického instrumentu.

dohodovací výbor

Výbor zástupců Evropského parlamentu a Rady připravující (za mediace Komise) podklady pro třetí (poslední) čtení spolurozhodovací procedury, jež pak musejí obě instituce (dospěje-li dohodovací výbor k dohodě) přijmout, má-li navrhovaná legislativa vstoupit v platnost. Dohodovací výbor má omezený mandát 6 týdnů, prodloužit jej lze maximálně o 14 dní (viz také „Evropský parlament“, „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

eurobond

Mezinárodní dluhopis emitovaný v zahraničí v jiné měně, než je měna státu nebo trhu, kde je obchodován. V kontextu evropské dluhové krize se jedná o společný evropský dluhopis.

evropská politika sousedství

Těž evropská sousedská politika. Program prohlubování vztahů mezi EU a třetími státy ležícími v jejím sousedství oficiálně představený v květnu 2004. Zahnuje státy, jež byly v rámci tzv. Barcelonského procesu součástí partnerství mezi EU a státy Středomoří, tj. státy severní Afriky (Alžírsko, Egypt, Maroko, Tunisko a nově také Libye) a Blízkého východu (Izrael, Jordánsko, Libanon, Palestina a Sýrie), a státy postsovětského prostoru (Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina).

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

Health Check

Doslova „zdravotní kontrola“. Střednědobá revize fungování reformy společné zemědělské politiky, jejíž podoba (novelizace čtyř stěžejních legislativních norem) byla schválena v roce 2008.

hedgeové/zajišťovací fondy

Fondy, které se proti nepříznivému vývoji na kapitálových (akciových) trzích zajišťují tím, že nákup cenného papíru vyrovnávají současným prodejem jiného aktiva. Hedgeové fondy jsou považovány za rizikové, vyžadují relativně vysokou vstupní investici a zpravidla nejsou regulovány.

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

Kjótský protokol

Protokol k Rámcové úmluvě Organizace spojených národů o klimatických změnách dojednaný v japonském Kjótu v prosinci 1997. Průmyslové země se v něm zavázaly prostřednictvím stanovení kvantitativních redukčních emisních cílů ke snížení emisí skleníkových plynů.

KOM dokument

Návrh právní normy nebo jiné sdělení či zpráva Komise Radě a/nebo jiné instituci EU (viz také „Komise“ a „Rada“).

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

komitologie

Souborné označení pro výbory, jimiž si Rada udržuje kontrolu nad Komisí, ve věci pravomocí, které na ni delegovala (viz také „Komise“ a „Rada“).

komunitarizace

Proces odstraňování prvků mezivládní spolupráce ve prospěch prvků nadnárodních. V legislativním procesu se týká např. rozšiřování legislativního monopolu Komise, spolurozhodovací procedury či odstraňování jednomyslného hlasování v Radě (viz také „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

konzultace

Též konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

kvalifikovaná většina

Pojem známý především z hlasování v Radě. Pro přijetí konkrétního opatření je nezbytné získat nadpoloviční většinu členů (Rady nebo jiného orgánu) a přibližně 70% vážených hlasů (přibližně proto, že např. při rozšiřování EU o nové členské státy dochází k jejich „převažování“). Nově se prosazujícím a prozatím „doplňkovým“ kritériem je populace, resp. to, zda kvalifikovaná většina popsaných parametrů reprezentuje také určité procento populace EU (Smlouva z Nice uvádí 62%) (viz také „Rada“).

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „směrnice“).

posílená spolupráce

Nástroj EU zakotvený v čl. 326–334 Smlouvy o fungování EU. Od přijetí Amsterodamské smlouvy umožňuje, aby se některé členské státy EU (minimálně však třetina z nich, v současnosti 9) mohly v určité oblasti integrovat nad rámec integrace dosažené EU jako celkem. Posílená spolupráce musí být otevřená všem členským státům, nesmí narušovat vnitřní trh EU, hospodářskou, sociální a územní soudržnost ap. Rada o jejím zahájení zpravidla rozhoduje kvalifikovanou většinou, souhlasit musí i Evropský parlament (viz také „Amsterodamská smlouva“, „Evropský parlament“, „kvalifikovaná většina“, „Rada“, „Smlouva o fungování EU“).

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho krece: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednomyslnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu.

princip subsidiarity

Princip mající zajistit, že opatření jsou přijímána co nejbližší občanům (na nejnižším stupni správy, jenž umožňuje jejich realizaci nebo výkon). Do primárního práva byl včleněn (maastrichtskou) Smlouvou o EU.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem. Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

ratingová agentura

Organizace zaměřující se na vyhodnocování platební schopnosti tržních subjektů nebo států, u nichž označuje ocenění kredibility („úvěruschopnosti“) na zahraničních trzích. Mezi nejznámější ratingové agentury patří Standard & Poor's, Moody's a Fitch-IBCA. Hodnocení se promítá v tzv. ratingu, jenž je na škále nejlepší-nejhorší označován začátečními písmeny abecedy: AAA/D (Standard & Poor's) nebo Aaa/C (Moody's).

rozhodnutí

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje žádnou další intervenci. V porovnání s nařízením se však týká jednotlivého případu a je závazné pro toho, komu je určeno (viz také „nařízení“ a „směrnice“).

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), jíž jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“).

Smlouva o fungování EU

Těž Smlouva o Evropském společenství revidovaná Lisabonskou smlouvou. Druhá ze dvou hlavních částí Lisabonské smlouvy.

společný postoj

Výsledek prvního čtení spolurozhodovací procedury v Radě (viz také „Rada“ a „spolurozhodování“).

spolurozhodování

Těž spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“).

unbundling

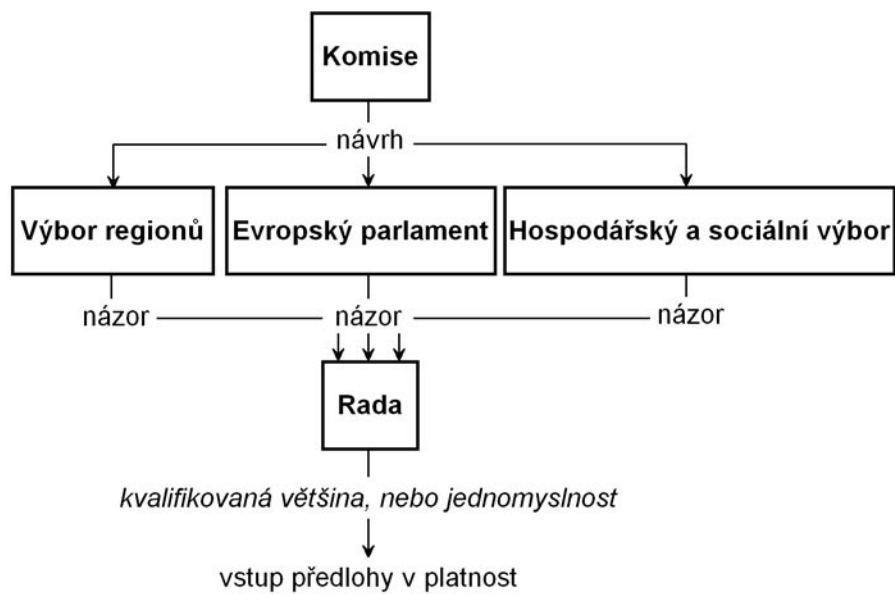
Termín, jež lze přeložit jako „rozdělení“. V souvislosti s liberalizací energetických trhů je často používán pojem „vlastnický unbundling“ či „právní unbundling“, jež označuje právní oddělení produkce od distribuce a obchodu s energetickými zdroji. V oblasti železniční dopravy se analogicky jedná o právní oddělení železniční infrastruktury a dopravních služeb poskytovaných na železnici.

zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jež má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“).

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

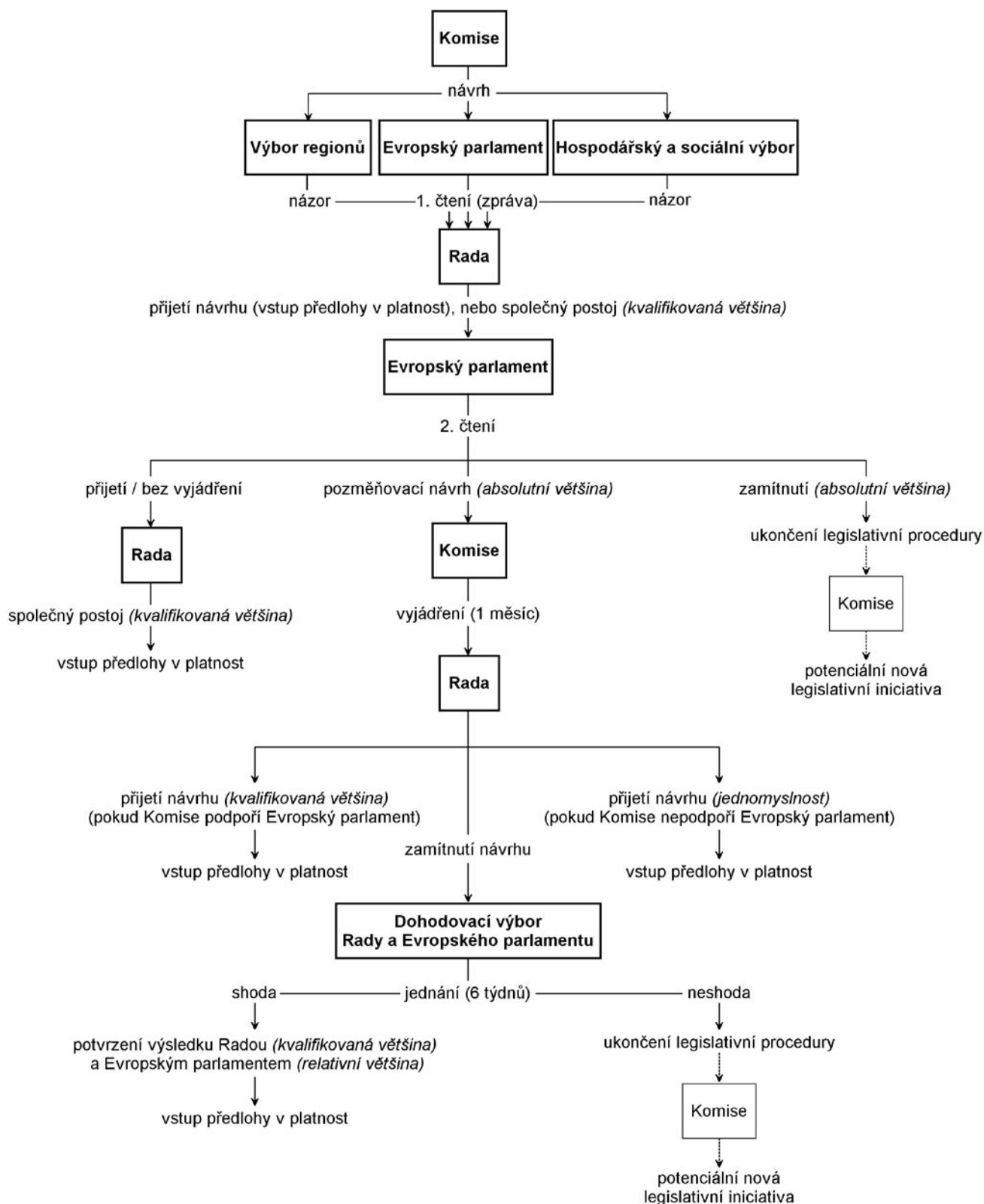
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.